

Utbildningsutskottets betänkande 2021/22:UbU7

Ämnesbetyg – betygen ska bättre spegla elevers kunskaper

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag om ändringar i skollagen som syftar till att de betyg som sätts i skolväsendet bättre ska spegla elevers kunskaper och främja elevers kunskapsutveckling och till en följdändring i lagen om yrkesförarkompetens.

De lagändringar utskottet tillstyrker innebär bl.a. att kunskapskrav ska ersättas av betygsriterier i alla skolformer och årskurser där betyg sätts samt att det ska införas en ny princip för betygsättning. Den nya principen innebär att läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till betygsriterierna och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.

Det föreslås också att kunskapskrav respektive kravnivåer i de skolformer och årskurser där betyg inte sätts, t.ex. i grundskolans lägre årskurser och i ämnesområden i grundsärskolan och på gymnasiesärskolans individuella program, ska ersättas av kriterier för bedömning av kunskaper.

När det gäller gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå föreslås även att ämnesbetyg ska ersätta kursbetyg.

De ändringar i skollagen som handlar om den nya principen för betygsättning och att betygsriterier och kriterier för bedömning av kunskaper ska ersätta kunskapskrav och kravnivåer föreslås träda i kraft den 1 juli 2022 och tillämpas fr.o.m. samma datum. De ändringar som innebär att ämnesbetyg ska införas föreslås träda i kraft den 15 juli 2022 och tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

Ändringen i lagen om yrkesförarkompetens föreslås träda i kraft den 15 juli 2022 och tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

Utskottet föreslår ett tillkännagivande till regeringen med anledning av två motionsyrkanden om att de nationella proven snarast ska genomföras digitalt, och rättas och bedömas externt av lämplig skolmyndighet.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå övriga motionsyrkanden.

I betänkandet finns åtta reservationer (S, M, SD, C, V, KD, L, MP).

Behandlade förslag

Proposition 2021/22:36 Ämnesbetyg – betygen ska bättre spegla elevers kunskaper.

Nitton yrkanden i fyra följdmotioner.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	6
Ärendet och dess beredning.....	6
Propositionens huvudsakliga innehåll	7
Utskottets överväganden.....	9
Inledning.....	9
Lagförslaget.....	9
Utskottets ställningstagande.....	30
Digitala nationella prov	32
Utskottets ställningstagande.....	32
Vissa frågor om betygsättning	33
Utskottets ställningstagande.....	33
Vissa frågor om kunskapskrav	34
Utskottets ställningstagande.....	35
Meritvärdering.....	35
Utskottets ställningstagande.....	36
Vissa frågor om prövning m.m.....	36
Utskottets ställningstagande.....	37
Reservationer	38
1. Lagförslaget i fråga om modersmålsundervisning i gymnasiesärskolan, punkt 1 (SD)	38
2. Digitala nationella prov, punkt 3 (S, C, V, MP)	39
3. Vissa frågor om betygsättning, punkt 4 (M, SD, L)	39
4. Vissa frågor om betygsättning, punkt 4 (KD).....	40
5. Vissa frågor om kunskapskrav, punkt 5 (M, KD, L)	40
6. Vissa frågor om kunskapskrav, punkt 5 (SD).....	41
7. Meritvärdering, punkt 6 (SD, KD)	42
8. Vissa frågor om prövning m.m., punkt 7 (SD)	43
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	45
Propositionen	45
Följdmotionerna	45
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	48

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Lagförslaget i fråga om modersmålsundervisning i gymnasiesärskolan

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800) i de delar det avser 19 kap. 4 och 16 §§.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:36 punkt 2 i denna del och avslår motion

2021/22:4269 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 6.

Reservation 1 (SD)

2. Lagförslaget i övrigt

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i skollagen (2010:800),

2. lag om ändring i skollagen (2010:800) utom i de delar som omfattas av utskottets förslag ovan,

3. lag om ändring i lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:36 punkterna 1, 2 i denna del och 3.

3. Digitala nationella prov

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att de nationella proven snarast ska genomföras digitalt, och rättas och bedömas externt av lämplig skolmyndighet och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:4271 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 4 och

2021/22:4275 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 3.

Reservation 2 (S, C, V, MP)

4. Vissa frågor om betygssättning

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:4271 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 samt

2021/22:4275 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 4.

Reservation 3 (M, SD, L)

Reservation 4 (KD)

5. Vissa frågor om kunskapskrav

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:4269 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkandena 3 och 4,

2021/22:4270 av Fredrik Malm m.fl. (L) yrkandena 1 och 2,

2021/22:4271 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkandena 2 och 3 samt

2021/22:4275 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkandena 1 och 2.

Reservation 5 (M, KD, L)

*Reservation 6 (SD)***6. Meritvärdering**

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:4269 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 1 och

2021/22:4271 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 1.

Reservation 7 (SD, KD)

7. Vissa frågor om prövning m.m.

Riksdagen avslår motion

2021/22:4269 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkandena 2, 5 och 7.

Reservation 8 (SD)

Stockholm den 3 februari 2022

På utbildningsutskottets vägnar

Gunilla Svantorp

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunilla Svantorp (S), Fredrik Malm (L), Lars Hjalmered (M), Pia Nilsson (S), Josefin Malmqvist (M), Patrick Reslow (SD), Caroline Helmersson Olsson (S), Fredrik Christensson (C), Daniel Riazat (V), Marie-Louise Hänel Sandström (M), Robert Stenkvist (SD), Linus Sköld (S), Christian Carlsson (KD), Tomas Kronståhl (S), Michael Rubbestad (SD), Annika Hirvonen (MP) och Maria Nilsson (L).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2021/22:36 Ämnesbetyg – betygen ska bättre spegla elevers kunskaper. 19 yrkanden i fyra följdmotioner (M, SD, KD, L) har väckts med anledning av propositionen. De behandlade förslagen finns i bilaga 1 och regeringens lagförslag i bilaga 2.

Bakgrund

Regeringen beslutade den 19 mars 2015 att ge en särskild utredare i uppdrag att bl.a. analysera och föreslå åtgärder för att alla ungdomar ska påbörja och fullfölja en gymnasieutbildning (dir. 2015:31). Utredningen, som antog namnet Gymnasieutredningen, fick den 18 december 2015 genom tilläggsdirektiv uppdraget att analysera för- och nackdelar med ämnesbetyg jämfört med kursbetyg och att utreda möjligheterna att införa ämnesbetyg i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan (dir. 2015:141).

Utredningen konstaterade i sitt betänkande att ett införande av ämnesbetyg kan leda till flera förbättringar för elever och lärare. Utredningen föreslog att en utredning skulle få i uppdrag att ta fram nödvändiga författningsförslag och belysa ytterligare konsekvenser vad gäller ett system med ämnesbetyg i gymnasieskolan (SOU 2016:77).

Den 26 april 2018 beslutade regeringen att ge en särskild utredare i uppdrag att utreda och föreslå hur ämnesbetyg kan införas i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan samt lämna förslag på andra justeringar i betygssystemet för alla skolformer. I uppdraget ingick bl.a. att föreslå en modell för ämnesbetyg för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan, analysera hur denna modell ska förhålla sig till vuxenutbildningen, analysera om och i så fall hur kompensatoriska inslag ska införas i betygssystemet för alla skolformer och föreslå sätt att synliggöra och dokumentera elevers kunskapsutveckling när kunskapsnivån inte motsvarar ett godkänt betyg (dir. 2018:32). Utredningen, som antog namnet Betygsutredningen 2018, fick i tilläggsdirektiv som beslutades den 26 september 2019 bl.a. ett kompletterande uppdrag att analysera behovet av insatser för att undvika betygsinflation (dir. 2019:66). Utredningen överlämnade den 17 augusti 2020 betänkandet Bygga, bedöma, betygssätta – betyg som bättre motsvarar elevernas kunskaper (SOU 2020:43). Betänkandet har remissbehandlats.

Skolinspektionen och Skolverket har på ett tidigt stadium av beredningen getts möjlighet att lämna synpunkter på ett utkast till lagrådsremiss vars lagförslag huvudsakligen överensstämmer med förslagen i propositionen utom i fråga om avsnitt 6.5 och vidhängande lagförslag i avsnitt 2.2, som tillkommit med anledning av synpunkter som framförts av Skolverket, och i

kraftträdandebestämmelsen för vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år, som har ändrats efter synpunkter från Skolverket (se avsnitt 7 och 2.2. i propositionen). Skolinspektionen, Skolverket, Universitets- och högskolerådet (UHR), Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Friskolornas riksförbund och Idéburna skolors riksförbund har vidare beretts tillfälle att lämna synpunkter på ett slutligt utkast till lagrådsremiss vars lagförslag i huvudsak överensstämmer med förslagen i propositionen. De synpunkter som lämnats behandlas i propositionen.

Utredningens förslag om att införa ytterligare ett underkänt betyg, betyget Fx (SOU 2020:43, kap. 13), behandlas inte i propositionen.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen innehåller förslag till ändringar i skollagen (2010:800) som syftar till att de betyg som sätts i skolväsendet bättre ska spegla elevers kunskaper och främja elevers kunskapsutveckling.

Förslagen innebär bl.a. att kunskapskrav ska ersättas av betygs-kriterier i alla skolformer och årskurser där betyg sätts samt att det ska införas en ny princip för betygsättning. Den nya principen innebär att läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till betygs-kriterierna och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.

Det föreslås också att kunskapskrav respektive kravnivåer i de skolformer och årskurser där betyg inte sätts, t.ex. i grundskolans lägre årskurser och i ämnesområden i grundsärskolan och på gymnasiesärskolans individuella program, ska ersättas av kriterier för bedömning av kunskaper.

När det gäller gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå föreslås även att ämnesbetyg ska ersätta kursbetyg.

De ändringar i skollagen som handlar om den nya principen för betygsättning och att betygs-kriterier och kriterier för bedömning av kunskaper ska ersätta kunskapskrav och kravnivåer föreslås träda i kraft den 1 juli 2022 och tillämpas fr.o.m. samma datum. De ändringar som innebär att ämnesbetyg ska införas föreslås träda i kraft den 15 juli 2022 och tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

En följdändring i lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens föreslås träda i kraft den 15 juli 2022 och tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 26 augusti 2021 att inhämta Lagrådets yttrande över lagförslagen. Ändringar har gjorts i enlighet med Lagrådets förslag. Lagrådets synpunkter behandlas i propositionen. I förhållande till lagrådsremissen har

dessutom vissa mindre språkliga och redaktionella ändringar gjorts.

Utskottets överväganden

Inledning

Betänkandet är disponerat så att utskottet inleder med att behandla regeringens lagförslag och bedömningar. Därefter behandlas motionsyrkanden som innehåller förslag på tillkännagivanden till regeringen i frågor som anknyter till lagförslagen.

Lagförslaget

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i skollagen (2010:800) och i lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens.

Ändringarna innebär bl.a. att kunskapskrav ska ersättas av betygsriterier i alla skolformer och årskurser där betyg sätts samt att det ska införas en ny princip för betygsättning. Den nya principen innebär att läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till betygsriterierna och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.

Det föreslås också att kunskapskrav respektive kravnivåer i de skolformer och årskurser där betyg inte sätts, t.ex. i grundskolans lägre årskurser och i ämnesområden i grundsärskolan och på gymnasiesärskolans individuella program, ska ersättas av kriterier för bedömning av kunskaper.

När det gäller gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå föreslås även att ämnesbetyg ska ersätta kursbetyg.

En följdändring föreslås i lagen om yrkesförarkompetens.

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om avslag på del av propositionen.

Jämför reservation 1 (SD).

Propositionen

Det ska införas en ny princip för betygsättning för mer rättvisande betyg inom skolväsendet

Betygssystemets konstruktion gör det svårt att sätta rättvisande betyg

Betygen i Sverige har stor betydelse för individen, bl.a. för att de används som urvalsinstrument till nästa nivå i utbildningssystemet. Betyg som inte upplevs

som rättvisande kan leda till sänkt tilltro och legitimitet för hela betygssystemet.

Kunskapskraven anger vilka kunskaper som krävs för de olika betygsstegen och ligger till grund för all betygsättning. Intentionen med kunskapskraven var att de skulle ge information om vad som krävs för att nå godkända resultat och därmed resultera i ett tydligt betygssystem (prop. 2008/09:66). I ett uppdrag till Skolverket angavs att målen och kunskapskraven ska användas av lärare och skolledare och att de också ska kunna förstås av föräldrar samt förklaras för och diskuteras med elever (U2009/312). Utredningen konstaterar dock att dessa förhoppningar inte helt har infriats. Av bl.a. Skolverkets utvärdering av den nya betygsskalan och kunskapskravens utformning framgår att lärarna anser att det är svårt att tillämpa kunskapskrav som uppfattas som omfattande och detaljerade (Skolverket 2016).

Regeringen har därför beslutat om reviderade kursplaner för grundskolan, specialskolan och sameskolan. Skolverket har vidare beslutat om reviderade kunskapskrav där kraven har gjorts mindre omfattande, mindre detaljerade och har formulerats på ett enklare sätt. Det har dessutom beslutats om ändringar i kursplaner och kunskapskrav för grundsärskolan, som är en skolform för elever med utvecklingsstörning, samt för vissa ämnen i gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå. De ändringar som avser den obligatoriska skolan trädde i kraft den 1 juli 2021 och ska börja tillämpas från höstterminen 2022 och övriga ändringar höstterminen 2021.

Som nämnts har kritik riktats mot betygssystemet eftersom elever ofta uttrycker uppfattningen att betyg sätts utifrån deras sämsta prestationer. Kritiken har sin grund i att betygsskalan är konstruerad med flera betygssteg och att ett högre betyg förutsätter att alla krav för ett eller flera lägre betygssteg är uppfyllda. Detta innebär att lägre kunskaper inom enstaka områden leder till att eleven får ett lågt betyg trots att elevens kunskaper i det stora hela bedöms motsvara ett betyg som ligger ett eller flera steg högre i betygsskalan.

Av Skolverkets utvärdering av den nya betygsskalan och kunskapskravens utformning framgår att lärare tolkar och tillämpar kunskapskraven på olika sätt (Skolverket 2016).

Trots de insatser som har gjorts finns det alltså problem som leder till att det är svårt att sätta rättvisande betyg. Dessa problem är inbyggda i betygssystemet och beror på bestämmelserna om hur bedömningen av elevens kunskaper ska göras vid betygsättningen i kombination med kunskapskravens utformning.

Nuvarande bestämmelser

Betyg sätts i flera skolformer och årskurser

I grundskolan sätts betyg i ämnen i årskurserna 6–9. Även i grundsärskolan sätts betyg i dessa årskurser, men bara om eleven eller elevens vårdnadshavare begär det. I sameskolan sätts betyg i ämnen i årskurs 6 och i specialskolan i årskurserna 7–10. En rektor får också besluta att betyg ska sättas i årskurs 4

och 5 i grundskolan, grundsärskolan och sameskolan och i årskurs 5 och 6 i specialskolan, vid en skolenhet som rektorn ansvarar för. I gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och komvux sätts betyg i kurser (3 kap. 14 a §, 10 kap. 15 §, 11 kap. 19 §, 12 kap. 15 §, 13 kap. 16 §, 15 kap. 22 §, 18 kap. 22 § och 20 kap. 35 § skollagen).

Betygsskalan har sex steg

Betygssystemet i skolväsendet är mål- och kunskapsrelaterat. De olika betygstegen, som är reglerade i skollagen, är avsedda att ge besked om elevens kunskapsnivå i förhållande till kunskapskrav som finns för varje ämne eller kurs. Betyg ges i betygsskalan A–F där A utgör högsta betyg och F är ett icke godkänt betyg. Betyget F används dock inte i grundsärskolan, gymnasiesärskolan eller i komvux som särskild utbildning (10 kap. 17, 19 och 20 §§, 11 kap. 20, 22 och 23 §§, 12 kap. 17, 19 och 20 §§, 13 kap. 18, 20 och 21 §§, 15 kap. 23 och 24 §§, 18 kap. 23 och 24 §§ och 20 kap. 36 och 37 §§ skollagen).

Den 1 januari 2022 träder nya bestämmelser i kraft som innebär att det inom komvux på grundläggande nivå och komvux i svenska för invandrare ska användas en förenklad betygsskala i form av Godkänt och Icke godkänt. Inom komvux som särskild utbildning på grundläggande nivå ska endast betyget Godkänt användas. (20 kap. 36 § lagen [2020:446] om ändring i skollagen).

Alla delar av kunskapskraven måste vara uppfyllda för att eleven ska få ett visst betyg

Betyg ska bestämmas med hjälp av kunskapskrav. I skollagen finns upplysningsbestämmelser om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om kunskapskrav (10 kap. 20 §, 11 kap. 23 §, 12 kap. 20 §, 13 kap. 21 §, 15 kap. 24 §, 18 kap. 23 § och 20 kap. 37 §).

På förordningsnivå anges att kunskapskraven för betygen A, C och E ska precisera vilka kunskaper som krävs för respektive betyg. Kunskapskravet för betyget D innebär att kraven för E och till övervägande delen för C ska vara uppfyllda. Kravet för betyget B innebär att även kraven för C och till övervägande delen för A ska vara uppfyllda. Bestämmelserna innebär att en elev som i ett ämne har uppfyllt kunskapskravet för E och till övervägande del uppfyllt kunskapskravet för C men inte mer, får D i betyg. Bestämmelserna innebär dock också att en elev som vid tidpunkten i betygsättningen uppfyller kunskapskravet för E samt större delen av kunskapskravet för C och större delen av kunskapskravet för A inte heller kan få ett högre betyg än D, eftersom eleven inte uppfyller en mindre del av kunskapskravet för C. De båda eleverna får alltså samma betyg trots att den ena eleven kan betydligt mycket mer (10 kap. 19 och 20 §§, 11 kap. 22 och 23 §§, 12 kap. 19 och 20 §§, 13 kap. 20 och 21 §§, 15 kap. 24 §, 18 kap. 23 §, 20 kap. 37 §, 6 kap. 7 § skolförordningen, 8 kap. 2 § gymnasieförordningen [2010:2039] och 4 kap. 9 § förordningen om vuxenutbildning [2011:1108]).

Skolverket har bemyndigats att meddela föreskrifter om kunskapskrav för samtliga ämnen och kurser i alla skolformer förutom de gymnasiegemensamma ämnen som finns inom gymnasieskolan och komvux på gymnasial nivå. Föreskrifter om dessa kunskapskrav meddelas i stället av regeringen (3 § förordningen [SKOLFS 2010:37] om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, 2 § förordning [2010:255] om läroplan för grundsärskolan, 3 § förordningen [2010:250] om läroplan för specialskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet i vissa fall, 3 § förordningen [2010:251] om läroplan för sameskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet i vissa fall, 1 kap. 4 § gymnasieförordningen och 2 kap. 11–13 §§ förordningen om vuxenutbildning). Kunskapskraven har reviderats för den obligatoriska skolan samt för vissa ämnen i gymnasieskolan och komvux på gymnasial nivå (avsnitt 5.1 i propositionen). Trots revideringen kvarstår tröskelproblematiken i regleringen, vilket innebär att enstaka prestationer där elevens kunskaper bedömts motsvara ett lågt betyg kan innebära att eleven får det betyget trots att elevens kunskaper sammantaget bedöms ligga ett eller flera betygssteg högre.

Läraren får i undantagsfall bortse från enstaka delar av kunskapskraven

För samtliga skolformer där betyg sätts finns det undantagsbestämmelser i skollagen som innebär att om det finns särskilda skäl får läraren vid betygsättningen bortse från enstaka delar av kunskapskraven. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst kunskapskrav. Inom grundsärskolan, gymnasiesärskolan och komvux som särskild utbildning får en utvecklingsstörning bara beaktas om det finns synnerliga skäl. För specialskolan gäller bestämmelsen funktionsnedsättningar utöver dövhet eller hörselskada. Inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå gäller undantagsbestämmelsen dock inte samtliga kunskapskrav. För dessa skolformer gäller att de kunskapskrav som rör säkerhet och de som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter alltid ska uppfyllas (10 kap. 21 §, 11 kap. 23 a §, 12 kap. 21 §, 13 kap. 21 b §, 15 kap. 26 §, 18 kap. 25 § och 20 kap. 38 § skollagen).

Kunskapskrav används även i de skolformer och årskurser där betyg inte sätts

Kunskapskrav används inte bara i samband med betygsättning utan har också andra användningsområden. Inom den obligatoriska skolan finns kunskapskrav för årskurser där betyg inte sätts. I grundskolan, grundsärskolan och sameskolan finns kunskapskrav för årskurs 3 i matematik, svenska och svenska som andraspråk samt i samhällsorienterande och naturorienterande ämnen. I specialskolan, som till skillnad från de övriga obligatoriska skolformerna är tioårig, finns motsvarande kunskapskrav för årskurs 4. Dessutom finns kunskapskrav för läsförståelse i årskurs 1 i grundskolan,

sameskolan och specialskolan. Alla dessa kunskapskrav anger den lägsta godtagbara kunskapsnivån för en elev vid slutet av årskursen (9 kap. 2 § skolförordningen [2011:185], Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2011:19] om kunskapskrav för grundskolans ämnen, Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2011:29] om kunskapskrav för grundsärskolans ämnen och ämnesområden och Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2011:67] om kunskapskrav för vissa ämnen i specialskolan för döva eller hörselskadade elever med utvecklingsstörning).

Inom grundsärskolan finns det en inriktning som benämns träningskolan, vilket är en inriktning för elever som inte kan tillgodogöra sig hela eller delar av utbildningen i ämnen utan som i dessa delar i stället läser ämnesområden. Under vissa förutsättningar kan även elever inom specialskolan och inom komvux som särskild utbildning på grundläggande nivå läsa ämnesområden på träningskolenivå. Inga betyg sätts på ämnesområdena men det finns kunskapskrav som beskriver de grundläggande eller fördjupade kunskaper som en elev kan ha uppnått efter undervisningen i ämnesområden (11 kap. 3, 5 och 19 §§, 12 kap. 8 §, 20 kap. 35 § skollagen och Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2011:29] om kunskapskrav för grundsärskolans ämnen och ämnesområden).

Även inom gymnasiesärskolans individuella program ges undervisning inom ämnesområden. Sådan undervisning ska erbjudas elever som inte kan följa undervisningen på ett nationellt program i gymnasiesärskolan. Inte heller vid denna typ av utbildning sätts betyg. Det finns inte heller några kunskapskrav utan i stället används kravnivåer för att beskriva de grundläggande eller fördjupade kunskaper som en elev kan ha uppnått efter undervisningen i ett ämnesområde (se 18 kap. 26 a § och 19 kap. 14 § skollagen och t.ex. Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2013:69] om ämnesområdesplan för ämnesområdet språk och kommunikation i gymnasiesärskolan).

Regeringens förslag

Betygskriterier ska användas för att beskriva vilka kunskaper elever ska ha uppnått för ett visst betyg

Regeringens förslag

Termen kunskapskrav ska bytas ut mot termen betygskriterier i samtliga årskurser och skolformer där betyg sätts samt på relevanta ställen i övriga delar i skollagen, t.ex. när det gäller bestämmelserna om grundsärskolans och gymnasiesärskolan målgrupp.

Skälen för regeringens förslag

Som framgår nedan föreslår regeringen en ny princip för betygsättning som innebär att läraren för betygen A–D ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till betygskriterierna och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Detta innebär bl.a. att bedömningen kan

innehålla kompensatoriska inslag så att kunskaper på högre nivå kan vägas mot kunskaper på lägre nivå. Samtliga kriterier för det lägsta godkända betyget, dvs. E, ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Regeringen anser att det med den ändrade principen för betygsättning är mer ändamålsenligt att använda termen betygs-kriterier än kunskapskrav. Regeringen anser även att de reviderade kunskapskraven, som delvis infördes hösten 2021 och delvis kommer att införas hösten 2022, ligger nära vad som avses med betygs-kriterier, dvs. en generell beskrivning av en kunskapsnivå. Regeringen bedömer vidare att det är lämpligt att använda ett enhetligt uttryck, nämligen betygs-kriterier, som grund för betygsättning i de olika skolformerna.

Ordet kunskapskrav används i gällande rätt inte bara i bestämmelserna om betygsättning utan också i bestämmelser om bl.a. särskilt stöd, skriftliga individuella utvecklingsplaner i årskurser där betyg inte sätts och om målgruppen för grundsärskolan och gymnasiesärskolan. Som närmare utvecklas nedan föreslår regeringen att termen kunskapskrav ska ersättas av uttrycket kriterier för bedömning av kunskaper i årskurser eller delar av skolformer där betyg inte sätts. När det gäller gymnasiesärskolans individuella program och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå föreslår regeringen att termen kravnivåer ska ersättas av uttrycket kriterier för bedömning av kunskaper. Lagrådet anför dock att det behöver komma till uttryck i lagtexten att det rör sig om krav i de fall termen betygs-kriterier tar sikte på det lägsta godkända betyget. Lagrådet nämner som ett exempel bestämmelsen om målgruppen för grundsärskolan (7 kap. 5 § skollagen).

Regeringen anger i propositionen att den bedömer att bestämmelserna i lagrådsremissen som gäller betygsättning är utformade på ett sådant sätt att det inte går att missförstå hur betygs-kriterierna ska användas. Av dessa bestämmelser framgår att samtliga kriterier för betyget E ska vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg och att läraren för betygen A–D ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till betygs-kriterierna och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Regeringen bedömer dock att bestämmelsen om målgruppen för grundsärskolan och motsvarande bestämmelse för gymnasiesärskolan (18 kap. 4 § skollagen) behöver förtydligas i detta avseende.

Sammantaget gör regeringen bedömningen att övervägande skäl talar för att använda termen betygs-kriterier i stället för termen kunskapskrav i samtliga årskurser och skolformer där betyg sätts samt på relevanta ställen i övriga delar i skollagen, t.ex. när det gäller bestämmelserna om grundsärskolans och gymnasiesärskolans målgrupp. Regeringen lämnar därför ett sådant förslag.

Läraren ska sätta det betyg som sammantaget bäst motsvarar elevens kunskaper

Regeringens förslag

Det ska i skollagen införas en ny princip för betygsättning som innebär att läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till betygskriterierna och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För alla godkända betyg ska dock samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.

Denna princip ska gälla betygsättning i

- grundskolan
- grundsärskolan
- specialskolan
- sameskolan
- gymnasieskolan
- gymnasiesärskolan
- kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå
- kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå.

Vid betygsättning i kommunal vuxenutbildning ska det, i likhet med vad som gäller vid betygsättning i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan, få bortses från enstaka delar av betygskriterierna om det finns särskilda skäl. Sådana delar av betygskriterierna som rör säkerhet eller som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter ska dock alltid uppfyllas. Detta ska gälla såväl i vuxenutbildningen som i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan.

Skälen för regeringens förslag

En sammantagen bedömning med kompensatoriska inslag vid betygsättning leder till mer rättvisande betyg

Regeringen bedömer att en rättvisande bedömning som medger att en elev kan uppvisa ojämna kunskaper men ändå sammantaget bedömas ha kunskaper som motsvarar ett visst betyg bör minska stressen för eleverna samt öka deras motivation och deras lust att lära sig mer, vilket sammantaget skapar bättre förutsättningar för att de ska utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (jfr 3 kap. 2 § skollagen).

Regeringen anser att en ändring av regleringen som innebär att utgångspunkten för betygsättningen är att den sammantagna bilden av elevens kunskaper är viktigare än delarna bör ge förutsättningar för ett mindre fragmentiserat lärande. Lärarna kan i stället betygsätta utifrån en professionell och sammantagen bedömning av vilket betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.

Regeringen anser sammantaget att den nuvarande regleringen inte ger eleverna förutsättningar att få rättvisande betyg och menar att det finns skäl att införa vissa förändringar i nuvarande betygssystem.

Om principerna för betygsättning ändras så att en svagare prestation i något avseende kan uppvägas av en starkare prestation i ett annat avseende är det enligt regeringen sannolikt att fler elever som uppvisar ojämna kunskaper i förhållande till betygskriterierna kan få betyg på de högre betygsnivåerna. Det är emellertid enligt regeringen viktigt att hålla isär olika anledningar till att betygen ökar. Betygsinflation innebär att betyg över tid går upp utan att det kan förklaras med att elevernas kunskapsnivå höjs. Den ökning som eventuellt kan ske vid övergången till betygsättning enligt den nya principen kan enligt regeringens uppfattning inte ses som betygsinflation, eftersom den kommer att vara resultatet av att det görs en helhetsbedömning av elevernas kunskaper i syfte att betyget ska spegla dessa kunskaper på ett rättvisande sätt. Den eventuella ökning som det bör innebära att betygen blir mer rättvisande bör endast ske inledningsvis och sedan stanna på denna nya nivå, menar regeringen.

Av en forskningsöversikt om betyg och betygsättning som utredningen tagit fram framgår att en helt likvärdig betygsättning i ett målrelaterat system inte är möjlig av flera skäl (Lundgren 2019). Kunskapskrav eller betygskriterier kan t.ex. aldrig utformas på ett sådant sätt att de tillämpas och tolkas likadant av alla lärare. Regeringen anser dock, i likhet med utredningen, att man ändå bör sträva mot en så likvärdig bedömning som möjligt, vilket bl.a. kan innebära att lärare ges ytterligare utbildning i bedömning och att lärare tillsammans med kollegor diskuterar krav och kriterier för bedömning. I syfte att betygsättningen ska bli mer rättvis och likvärdig har regeringen också initierat flera åtgärder på området. Sedan 2018 gäller att nationella prov särskilt ska beaktas vid betygsättning (10 kap. 20 a §, 12 kap. 20 a § 13 kap. 21 a §. 15 kap. 25 a § och 20 kap. 37 a § skollagen). Regeringen har vidare gett Skolverket i uppdrag att utveckla digitaliserade nationella prov och gemensamma ramverk för konstruktionen av de nationella proven (U2017/03739, U2019/03788). Skolverket ska i sitt arbete med att digitalisera de nationella proven även ta hänsyn till att central rättning av nationella prov ska införas och föreslå hur det ska gå till. Syftet är att detta ska bidra till en högre grad av likvärdighet vid bedömningen av proven (U2021/03346). Effekterna av de reformer som genomförts och som är under utarbetande behöver noggrant följas och ytterligare åtgärder övervägas för att stärka likvärdigheten i betygsättningen.

Regeringen anser att formuleringen att betyg ska sättas efter en sammantagen bedömning av elevens kunskaper med utgångspunkt i betygskriterierna är att föredra framför formuleringen kompensatorisk betygsättning.

Regeringen bedömer att lärarkåren överlag har de kunskaper och förutsättningar som krävs för att sätta rättvisande och rättssäkra betyg utifrån sammantagna bedömningar av elevernas kunskaper och att lärarprofessionen

har en lång akademisk utbildning och är väl rustad för att kunna göra kvalificerade bedömningar av elevernas kunskapsnivå.

Den nya principen ska gälla för betygen A–D

En sammantagen bedömning innebär att principen om att kunskapskraven för betygen A och C ska vara uppfyllda i sin helhet tas bort. Vid den sammantagna bedömningen ska lärare i stället använda den kännedom som hon eller han har om elevens kunskaper och ställa denna i relation till de typiska kunskaper som beskrivs i betygskriterierna för betygsstegen A, C och E. Betygen A och C sätts om läraren bedömer att elevens kunskaper sammantaget bäst motsvarar betygskriterierna för respektive betyg. Betygen B och D sätts om läraren bedömer att elevens kunskaper sammantaget är mellan betygskriterierna för betygen A och C respektive C och E.

Regeringen bedömer att fördelen med att tillämpa en sammantagen bedömning vid betygsättning även för det högsta steget i skalan är att elever med kunskaper som sammantaget motsvarar det högsta betyget, men som inte uppfyller betygskriterierna i något mindre avseende, inte ska behöva få ett lägre betyg som inte är rättvisande för deras kunskaper. Regeringen anser således att betygssystemet bör ta höjd för att det finns elever som uppvisar mycket starka och omfattande kunskaper på A-nivån, men som presterar på en lägre nivå vid enstaka tillfällen eller uppvisar lägre kunskaper inom enstaka områden. Även sådana elever bör kunna få A i betyg, annars får de ett betyg som inte är rättvisande. Regeringen föreslår således att betygen A, B, C och D ska omfattas av principen med en sammantagen bedömning.

För betyget E ska samtliga kriterier vara uppfyllda

För att en elev ska få betyget E i ett ämne eller en kurs krävs i dag att samtliga kunskapskrav för E är uppfyllda, dvs. det finns en absolut godkäntgräns. Regeringen konstaterar att betyget E i ett antal ämnen är kopplat till behörighetsreglerna för vidare studier i gymnasieskolan eller högre utbildning. Att ha med sig vissa bestämda grundläggande kunskaper handlar dock inte enbart om att bli antagen till en utbildning utan kan också vara avgörande för om eleven med framgång kan genomföra studierna. Regeringen anser därför att det finns starka skäl för att samtliga betygs-kriterier ska vara uppfyllda för att betyget E ska kunna sättas. När det gäller just betygssteget E bör det tills vidare krävas att samtliga kriterier är uppfyllda för att en elev ska få ett godkänt betyg.

Regeringen kan konstatera att det finns ämnen inom gymnasieskolan där en lägsta nivå på kunskaperna måste garanteras, exempelvis ämnen som innehåller säkerhetskrav för en elektriker, hygienkrav för en undersköterska eller ämnen som innefattar att en elev ska ta körkort. Betyget E kan alltså ses som en garant för att en elev har tillägnat sig viss kunskap och att eleven har tillräckliga kunskaper för att utöva ett yrke eller tillräckliga förkunskaper för fortsatta studier. Även detta talar för att bibehålla en absolut gräns för betyget E.

Samtliga kriterier ska vara uppfyllda för betyget Godkänt i den förenklade betygsskalan inom komvux

Riksdagen har, efter förslag från regeringen i propositionen Komvux för stärkt kompetensförsörjning (prop. 2019/20:105), beslutat att en förenklad betygsskala ska införas inom komvux på grundläggande nivå, komvux som särskild utbildning på grundläggande nivå och komvux i svenska för invandrare (sfi) fr.o.m. den 1 januari 2022. Denna betygsskala ska endast innehålla ett betygssteg för godkända resultat (Godkänt) och ett betygssteg för icke godkända resultat (Icke godkänt). Inom komvux som särskild utbildning på grundläggande nivå ska endast betygssteget Godkänt förekomma, dvs. om eleven inte uppnår betyget godkänt sätts inget betyg. Regeringens anser att principerna för betygsättning med denna betygsskala bör följa de principer som finns för betygsättningen inom skolväsendet i övrigt.

Regeringen föreslår ovan att det vid betygsättningen med betygsskalan A–F även fortsättningsvis ska krävas att samtliga kriterier för det lägsta godkända betyget (betyget E) ska vara uppfyllda för att en elev ska få ett godkänt betyg. Regeringen föreslår därför att samtliga kriterier för det godkända betyg som finns inom den förenklade betygsskalan (betyget Godkänt), ska vara uppfyllda för att eleven ska få detta betyg.

Bestämmelserna om undantag vid betygsättning behöver anpassas och justeras så att de får en enhetlig utformning

När regeringen nu föreslår att det införs en ny princip för betygsättning får det anses lämpligt att också göra en justering som innebär att undantagsbestämmelserna utformas på ett enhetligt sätt. Regeringen föreslår därför i fråga om komvux att om det finns särskilda skäl ska det vid betygsättning få bortses från enstaka delar av betygskriterierna.

I de undantagsbestämmelser som gäller gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och vuxenutbildningen ska, enligt nuvarande lydelse, de kunskapskrav som rör säkerhet och de som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter alltid uppfyllas (15 kap. 26 §, 18 kap. 25 § och 20 kap. 38 § skollagen). I linje med vad som föreslås ovan föreslås att bestämmelserna ändras på så sätt att det föreskrivs att sådana delar av betygskriterierna som rör säkerhet eller hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter alltid ska uppfyllas.

Kriterier för bedömning av kunskaper ska ersätta kunskapskrav och kravnivåer i årskurser och skolformer där betyg inte sätts

Regeringens förslag

I årskurser eller delar av skolformer där det inte sätts betyg ska kunskapskrav ersättas av kriterier för bedömning av kunskaper. När det gäller gymnasiesärskolans individuella program och kommunal vuxenutbildning

som särskild utbildning på gymnasial nivå ska kravnivåer ersättas av kriterier för bedömning av kunskaper.

Skälen för regeringens förslag

I linje med att byta ut termen kunskapskrav mot betygsriterier föreslår regeringen att båda dessa formuleringar ska bytas ut mot kriterier för bedömning i årskurser eller delar av skolformer där det inte sätts betyg. Detta motiveras med att skolan inte är betjänt av att det finns många olika benämningar på de kriterier som används för bedömning av elevers olika kunskapsnivåer. Det är enligt regeringen rimligt att dessa kriterier har samma benämning i regleringen på skolområdet. Regeringen anser dock att det bör framgå vad det är som bedöms och anser därför att den formulering som bör användas i regleringen på skolområdet i de sammanhang då det inte är fråga om betygsättning bör vara kriterier för bedömning av kunskaper.

Ämnesbetyg ska införas i gymnasial utbildning för att främja elevers kunskapsutveckling

Kursutformningen i gymnasial utbildning har kritiserats

Gymnasieskolan och gymnasiesärskolan är kursutformade vilket innebär att varje ämne är indelat i kurser och betyg sätts på varje kurs. Kursutformningen har, enligt bl.a. Skolverkets utvärderingar, medfört en fragmentisering av utbildningarna och splittrade skoldagar (Skolverket 2000, rapport 187).

En övergång till ämnesbetyg har övervägts vid flera tillfällen, men har hittills inte genomförts (prop. 2003/04:140, prop. 2008/09:199 och prop. 2011/12:50). Vid gymnasierformen 2011 ersattes kursplanerna av ämnesplaner och det uttalades att kurserna i det nya systemet tydligare skulle ingå i en större helhet, ämnet (prop. 2008/09:199 s.110). Trots detta kvarstår kritik mot kursutformningen, framför allt utifrån att den bidrar till en onödig fragmentisering av kunskapsinnehållet och därmed av elevers lärande (Gustafsson, Sörlin och Vlachos 2016). Det handlar också om att elever får flera kursbetyg i ett och samma ämne som alla sedan räknas på samma sätt i det meritvärde som används för urval till högre studier oavsett när betygen ifrågasattes. Gymnasieutredningen konstaterar i sitt betänkande En gymnasieutbildning för alla – åtgärder för att alla unga ska påbörja och fullfölja en gymnasieutbildning (SOU 2016:77) bl.a. att ett införande av ämnesbetyg kan leda till flera förbättringar för elever och lärare. Utredningen visar att kursbetygen bidrar till att helheten går förlorad och till att elevens progression riskerar att bli osynliggjord. Gymnasieutredningen lyfter också fram att kursbetyg kan bidra till stress och psykosocial ohälsa, liksom att tidiga misslyckanden följer eleven och kan ge en missvisande bild av elevens kunskaper och förmågor. Dessutom anges att lärare känner en press att få ihop så mycket bedömningsunderlag som möjligt och erbjuda eleverna många tillfällen att visa sina kunskaper.

Nuvarande reglering

De nationella programmen i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan innehåller ämnen som är uppdelade i kurser

Utbildningen inom de olika ämnena inom gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ges i form av en eller flera kurser. För varje kurs ska det anges hur många gymnasiepoäng eller gymnasiesärskolepoäng kursen omfattar (16 kap. 23 § och 19 kap. 24 § skollagen). I dagens gymnasieskola och gymnasiesärskola finns kurser med en omfattning om 50 gymnasiepoäng eller gymnasiesärskolepoäng och uppåt. Huvuddelen av kurserna omfattar 100 poäng och en sådan kurs läses normalt över två terminer. Vad varje kurs innehåller regleras i ämnesplanen för ämnet i fråga. Ämnesplanerna innehåller en övergripande syftesdel för ämnet som helhet, en eller flera kurser med angivet centralt innehåll och kunskapskrav för varje kurs. I ämnesplanen för ämnet engelska i gymnasieskolan finns t.ex. tre kurser med centralt innehåll och kunskapskrav: engelska 5, engelska 6 och engelska 7 (16 kap. 21 § och 19 kap. 22 § skollagen, 1 kap. 4 § gymnasieförordningen och förordningen [SKOLFS 2010:261] om ämnesplaner för de gymnasiegemensamma ämnena).

Betyg sätts på avslutade kurser

I gymnasieskolan sätts betyg på varje avslutad kurs och efter genomfört gymnasiearbete. I de fall undervisning i grundskolans ämnen får förekomma i gymnasieskolan sätts betyg också i dessa. Inom vidareutbildningen i form av ett fjärde tekniskt år sätts också betyg på ett examensarbete. Betyg för godkända resultat betecknas med A, B, C, D eller E. Högsta godkända betyg betecknas med A och lägsta godkända betyg med E. Betyg för icke godkända resultat betecknas med F. Betygen bestäms med hjälp av de kunskapskrav som har föreskrivits för en kurs (15 kap. 22–24 §§ skollagen).

Inom gymnasiesärskolans nationella program sätts betyg på varje avslutad kurs och efter genomfört gymnasiesärskolearbete. Betyg sätts inte på ämnesområden inom de individuella programmen. Har en elev på ett individuellt program läst kurser i ämnen ska betyg sättas när kursen är avslutad. Gymnasiesärskolans betygsskala skiljer sig från gymnasieskolans på så sätt att det inte finns något betyg för icke godkända resultat. Betygsskalan består alltså endast av stegen A–E. För den elev som i nationella prov inte uppnår kraven för betyget E sätts inte något betyg (18 kap. 22–24 §§ skollagen). Till skillnad mot betygen i gymnasieskolan kan gymnasiesärskolans betyg inte användas för urval till högre studier. Detta beror på att en gymnasiesärskoleutbildning inte ger behörighet vare sig till högskola eller yrkeshögskola.

Kursbetygen i gymnasieskolan används vid urval till högre utbildning

Samtliga kursbetyg i gymnasieskolan ingår när man räknar ut meritvärdet vid urval till högskolan. Det är som huvudregel enbart kursens omfattning och vilket betyg som en elev har fått på kursen som har betydelse vid meritvärderingen och inte vilken nivå kursen har haft. Vid meritvärderingen

ges varje betyg ett siffervärde, betyget A ger 20 poäng, B ger 17,5 poäng, C ger 15 poäng, D ger 12,5 poäng, E ger 10 poäng och F ger 0 poäng. Detta siffervärde multipliceras sedan med det antal gymnasiepoäng som betyget omfattar. Det sammanlagda betygsvärdet för alla betyg i de kurser som ingår i ett fullständigt program i gymnasieskolan divideras med 2 400, varvid ett jämförelsetal fås. Det högsta jämförelsetalet är utifrån detta 20 poäng. I syfte att motivera elever till fördjupade studier kan dock vissa kurser, s.k. meritkurser, ge ytterligare meritpoäng. De kurser som kan ge sådana poäng är fördjupande kurser i ämnena moderna språk, svenskt teckenspråk för hörande, engelska och matematik. Högst 2,5 meritpoäng får med anledning av sådana kurser läggas till jämförelsetalet. Det innebär att det högsta jämförelsetalet som en elev kan uppnå är 22,5 poäng. En elev kan alltså förbättra sitt jämförelsetal genom att välja att inom ramen för sitt program läsa fördjupande kurser som inte är obligatoriska på det aktuella programmet och som sammanlagt ger högst 2,5 poäng extra. Exempelvis kan en elev som har i genomsnitt C i betyg, genom att läsa sådana kurser höja sitt jämförelsetal från 15 poäng till 17,5 poäng. Hur hög meritpoängen blir beror på vilken eller vilka kurser en elev har läst och vilken högre utbildning eleven söker (7 kap. 18 § högskoleförordningen [1993:100] och bilaga 3 till samma förordning).

Kursbetygen kan också ha betydelse vid urval till utbildningar inom yrkeshögskolan (3 kap. 5 och 6 §§ förordningen [2009:130] om yrkeshögskolan).

Inom komvux ges motsvarande utbildning som i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan

Utbildningen i komvux bedrivs i form av kurser. Inom komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå bedrivs den även i form av ett komvuxarbete som är ett arbete som i stora drag motsvarar gymnasiearbetet och gymnasiesärskolearbetet i gymnasieskolan respektive gymnasiesärskolan (20 kap. 5 § skollagen).

Inom komvux kan den studerande själv sätta samman sin utbildning och välja de kurser han eller hon behöver läsa. Det är möjligt att läsa allt från en enstaka kurs till en hel utbildning. Till skillnad mot vad som gäller inom gymnasieskolan och gymnasiesärskolan är utbildningen inom komvux alltså inte styrd av innehållet i de olika nationella programmen. Den som vill ha en gymnasieexamen från komvux behöver dock läsa vissa specifika kurser (4 kap. 14–15 §§ förordningen om vuxenutbildning).

Gymnasieskolan respektive gymnasiesärskolan delar ämnesplaner och tillhörande kunskapskrav med vuxenutbildningen

Inom komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå används samma ämnesplaner som i gymnasieskolan respektive gymnasiesärskolan vilket bl.a. innebär att ämnets innehåll och de kunskapskrav som en lärare ska ta hänsyn till vid betygsättning är desamma (se t.ex. förordningen [SKOLFS 2010:261] om ämnesplaner för de

gymnasiegemensamma ämnena). Undantagna är ett fåtal ämnesplaner som särskilt utformats för någon av skolformerna. Reglerna för betygsättning är också i övrigt desamma inom komvux på gymnasial nivå och gymnasieskolan. Detsamma gäller för komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå och gymnasiesärskolan (20 kap. 35–39 §§ skollagen).

Inom komvux kan också orienteringskurser och individuella kurser ges. På dessa kurser sätts inte några betyg (2 kap. 3, 6 och 7 §§ förordningen om vuxenutbildning).

Regeringens förslag

Ämnesbetyg ska ersätta kursbetyg i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan

Betyg ska sättas i ämnen

Regeringens förslag

I gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska betyg sättas i ämnen. Det ska inte längre finnas kurser inom dessa skolformer.

Skälen för regeringens förslag

Sammanhållna studier i ett ämne bör gynna elevers kunskapsutveckling och öka motivationen, m.m.

Regeringen anser att ämnesutformning och ämnesbetyg kan bidra till ett fördjupat lärande och lärande över tid i både gymnasieskolan och gymnasiesärskolan och till en angelägen förskjutning av fokus från betyg och bedömning till kunskapsutveckling och lärande. Regeringen anser vidare att ämnesbetyg också bör ge tid för eleven att ta till sig av återkoppling från lärare längs vägen. Enstaka misslyckanden bör därmed få mindre konsekvenser än i ett system med kursbetyg. Tillsammans med regeringens förslag om sammantagen bedömning (se ovan) kan förslaget bidra till att motivera elever och premiera lärande.

Vidare bedömer regeringen bl.a. att ämnesbetyg kan gynna gymnasieelever och bidra till en bättre psykisk hälsa och motivera elever att fortsätta studera.

Betyg i hela ämnen kan enligt regeringens uppfattning ge en mer rättvisande bild av elevernas kunskaper i ämnet än separata kursbetyg. Betyg som satts innan eleven fördjupat sig i ämnet speglar inte elevens aktuella kunskapsnivå i ämnet på samma sätt som de betyg som satts när eleven är färdig med sina ämnesstudier. Med ett införande av ämnesbetyg kan elever hinna utvecklas i mer omfattande ämnen innan slutligt betyg i ämnet sätts.

Regeringen anser att förslaget om ämnesbetyg särskilt bör gynna elevernas lärande i gymnasiesärskolan. Förslaget ger bl.a. bättre förutsättningar än kursbetyg att främja elevers djuplärande, kunskapsutveckling och motivation att genomföra utbildningen.

Ämnen ska delas in i nivåer

Regeringens förslag

Utbildningen inom varje ämne ska ges i form av en eller flera nivåer. För varje nivå i ämnet ska det anges hur många gymnasiepoäng eller gymnasiesärskolepoäng som nivån omfattar. Betyg ska sättas i ett ämne efter varje avslutad nivå. Vid betygsättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i förhållande till de betygsriterier som har föreskrivits för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.

När ett godkänt betyg sätts på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer ska betyget anses omfatta lägre nivåer i ämnet och ersätta betyg som har satts på sådana nivåer.

Skälen för regeringens förslag

Av propositionen framgår bl.a. följande.

En nivåindelning av ämnet ger goda förutsättningar för att synliggöra elevers kunskaper i ämnet så långt som eleverna har läst

Elever kan behöva ta andra vägar genom utbildningssystemet än att få en gymnasieexamen efter tre år på ett nationellt program. En ny modell för ämnesbetyg behöver enligt regeringen därför utformas för att fungera i flera skolformer och programtyper och den bör inte skapa återvändsgränder. Utredningen föreslår att modellen ska utformas så att gymnasie- och gymnasiesärskolans ämnen ska delas in i en eller flera nivåer. Genom att konstruera ämnet med avgränsade nivåer som bygger på varandra synliggörs hur långt eleven läst i ämnet. Det underlättar bl.a. vid elevers byten av studievägar. Regeringen instämmer och bedömer att det är viktigt med möjligheter till smidiga övergångar inom och mellan skolformer. Det kan t.ex. gälla elever som av olika skäl gör avbrott i sin utbildning och som behöver komplettera den senare, men också för elever som går på gymnasieskolans introduktionsprogram och som ska fortsätta sina studier i ämnen inom ramen för ett nationellt program. Förslaget kan enligt regeringen främja elevers övergångar, bl.a. från introduktionsprogram till nationella program. Regeringen anser också att indelningen i nivåer bör ge en tydlighet och stödja en likvärdig undervisning och utbildning. Regeringen bedömer vidare att konstruktionen ger bättre möjligheter för t.ex. nyanlända elever som har med sig ämneskunskaper från sin tidigare skolgång att, om det bedöms lämpligt, kunna gå in på en högre nivå i ett ämne än om ämnen hade konstruerats som större helheter, utan synlig nivåindelning. Konstruktionen med indelning i nivåer kan dessutom underlätta samläsning mellan program och årskurser.

För varje nivå i ämnet ska det anges hur många gymnasie- eller gymnasiesärskolepoäng som nivån omfattar.

Betyg ska sättas efter varje nivå men godkänt betyg på en högre nivå i ämnet ska ersätta tidigare nivåbetyg

För att eleverna fortlöpande ska få en tydlig återkoppling på hur de ligger till och dessutom ha bevis på sina kunskaper om de av något skäl avbryter utbildningen finns det skäl att som utredningen föreslår sätta betyg efter varje nivå i ämnet. Betyget bör spegla elevens kunskaper i ämnet på den nivå betyget avser i förhållande till betygsriterierna som gäller för hela ämnet. Godkända betyg på högre nivåer bör anses omfatta även lägre nivåer i ämnet och därmed ersätta betyg på lägre nivåer. Med en sådan konstruktion kommer eleven bara att ha ett godkänt betyg i ämnet oavsett hur många nivåer i ämnet hon eller han har läst.

Regeringen anser att betyg efter varje nivå i ämnet innebär en viktig återkoppling till eleven om var eleven befinner sig kunskapsmässigt. Detta bör motivera eleven att genomföra utbildningen. En sådan ordning medför också att det finns tydlig information om hur mycket eleverna kan i ett ämne om de byter lärare, program, skola eller skolform inför en ny termin. Slutligen kan ett betyg på en lägre nivå i ämnet än vad som ingår i elevens studieplan komma att utgöra elevens betyg i ämnet om eleven avbryter sina studier.

Regeringen anger att i samband med utformningen av ämnesplaner behöver Skolverket tillsammans med UHR analysera eventuella behov av förändringar relaterat till behörighet och urval till högre studier med anledning av ett införande av ämnesbetyg.

Ämnesbetyg ska även införas i komvux

Modellen för ämnesbetyg ska användas i komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå

Regeringens förslag

I utbildning inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå ska betyg sättas i ämnen efter varje avslutad nivå.

När ett godkänt betyg sätts på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer ska betyget även anses omfatta lägre nivåer och ersätta betyg som har satts på sådana nivåer. Detta ska gälla även om betygen på de lägre nivåerna har satts inom gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan.

Det ska införas en bestämmelse i skollagen som uppger om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen kan meddela föreskrifter om att utbildning där betyg inte sätts får bedrivas i form av kurser inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå.

Skälen för regeringens förslag

Det är angeläget att den flexibilitet och individanpassning som är efterfrågad inom vuxenutbildningen kvarstår även med ämnesbetyg

Av propositionen framgår bl.a. följande. Utgångspunkten för komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå ska alltså vara den enskildes behov och förutsättningar. Det förutsätter bl.a. att det behövs en flexibilitet i både organisation och upplägg av utbildning. Det ska bl.a. gå att kombinera utbildning inom olika delar av komvux, exempelvis studier inom svenska för invandrare (sfi) med yrkesämnena, och att kombinera studier med arbete. Regeringen anser att det är angeläget att den flexibilitet och individanpassning som kursutformningen medger även fortsatt värnas i komvux. Regeringen anser dock samtidigt att möjligheter till smidiga övergångar mellan ungdomsskolan och vuxenutbildningen bör bibehållas och inte försvåras. Av den anledningen är det av stor vikt att systemet mellan ungdomsskolan och vuxenutbildningen hålls samman. Regeringen bedömer således att utbildningen bör bedrivas i ämnen och nivåer på samma sätt som i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan.

Det ska vara möjligt att pröva för ämnesbetyg i komvux

Regeringens förslag

Den som är bosatt i landet och vill ha betyg från kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå eller kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå ska ha möjlighet att genomgå prövning i alla ämnen som det sätts betyg i och på samtliga nivåer i dessa ämnen. Detta ska även gälla den som tidigare har fått betyg i ämnet och även om betyget omfattar den nivå i ämnet som prövningen gäller.

Den som fortfarande är elev i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan ska dock inte få genomgå prövning på en viss nivå i ett ämne om eleven tidigare har fått minst betyget E på den nivån.

Prövning i ett ämne ska bara få göras hos en huvudman som anordnar utbildning i ämnet på den nivå som prövningen gäller.

Med prövning i ett ämne avses en bedömning av kunskaper som resulterar i ett betyg som sätts i enlighet med bestämmelserna om betyg och betygsättning.

Ett godkänt betyg efter en prövning på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer ska även anses omfatta lägre nivåer och ersätta betyg som har satts på sådana nivåer. Detta ska gälla även om de tidigare betygen har satts i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan.

Den som fortfarande är elev i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan och som har fått minst betyget E på ett gymnasiearbete eller gymnasiesärskolearbete ska inte kunna genomgå prövning i komvuxarbete.

Skälen för regeringens förslag

Av propositionen framgår bl.a. följande.

Det ska vara möjligt att genomgå prövning i alla ämnen som det sätts betyg i och på samtliga nivåer i dessa ämnen

För elever som behöver komplettera sin utbildning är prövning inom kommunal vuxenutbildning (komvux) enligt regeringen en viktig andra chans. I dag gäller att en person som är bosatt i landet och vill ha betyg från komvux ska ha möjlighet att genomgå prövning i alla kurser som det sätts betyg på. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg på kursen (20 kap. 40 § skollagen).

Regeringen anser att de möjligheter som finns till prövning bör behållas vid övergången till ämnesbetyg. Bestämmelserna om prövning behöver dock anpassas till det nya systemet. För att prövningsmöjligheterna inte ska minska jämfört med i dag behöver en elev ha möjlighet att genomgå prövning i alla ämnen som det sätts betyg i. Dessutom behöver elevens kunskaper kunna prövas på den nivå i ämnet som eleven önskar få betyg på även om eleven inte har betyg från eventuella lägre nivåer i ämnet sedan tidigare.

Modellen för ämnesbetyg påverkar ämnen och ämnesplaner*Regeringens förslag*

Om det finns särskilda skäl ska flera ämnen få ha en gemensam ämnesplan. Detta ska gälla för gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå.

För elever som ska erbjudas modersmålsundervisning i gymnasiesärskolan ska varje språk som ska erbjudas som modersmål vara ett eget ämne.

*Skälen för regeringens förslag**Flera ämnen kan i vissa fall få ha en gemensam ämnesplan*

Regeringen anser att systemet bör renodlas så att det inte ska vara möjligt att sätta flera betyg på samma nivå i ett ämne. Det som i dag är olika specialiseringar inom ramen för samma kurs kan i fortsättningen antingen vara fråga om olika delar inom en nivå inom ett ämne eller vara fråga om olika ämnen, beroende på om det bedöms att det räcker med ett samlande betyg för olika delar av ett nuvarande ämne eller om det bedöms att det även fortsättningsvis behöver ges ett betyg för varje sådan del. I sistnämnda fall bör olika ämnen konstrueras. Exempelvis skulle t.ex. tyska och franska kunna bli två olika ämnen. Regeringen anser att systemet på så sätt blir renodlat och tydligt, vilket underlättar för såväl lärare som elever. Sådana nya gränsdragningar när det gäller ämnesindelning kommer dock att få konsekvenser för utformningen av de ämnesplaner som finns för ämnen som i dag formellt sett är ett ämne, men som i praktiken behandlas som flera ämnen.

I skollagen anges att det för varje ämne i gymnasie- och gymnasiesärskolan samt i kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå ska finnas en ämnesplan. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om ämnesplaner (16 kap. 21 §, 17 a kap. 11 §, 19 kap. 22 § och 20 kap. 6 §). Det innebär att ett ämne som i dag formellt sett är ett ämne, men som i praktiken behandlas som flera ämnen, bara har en ämnesplan. Regeringen anser att det även fortsatt i huvudsak ska finnas en ämnesplan för varje ämne, men det kan finnas särskilda skäl som motiverar att det bör finnas en gemensam ämnesplan för flera ämnen.

Hänsyn bör kunna tas till om det rör sig om ämnen som har en gemensam struktur och progression och där det fungerar med likalydande betygskriterier. Det får anses vara onödigt arbete att ta fram olika ämnesplaner för olika ämnen om ämnesplanerna skulle bli identiska. I stället bör det vara möjligt att i en ämnesplan ange att flera ämnen omfattas av den aktuella ämnesplanen. Detta bör dock övervägas noga, användas restriktivt och enbart där ämnena till sin karaktär är så lika att det inte är befogat att ha olika innehåll i ämnesplanerna. Regeringen föreslår därför att skollagen ska ändras så att huvudregeln ska vara att det för varje ämne ska finnas en ämnesplan, men att flera ämnen ska kunna ha en gemensam ämnesplan om det finns särskilda skäl.

Varje språk som erbjuds som modersmål behöver bli ett eget ämne

I 19 kap. 4 och 16 §§ skollagen, som avser gymnasiesärskolan, anges att för elever på nationella respektive individuella program som ska erbjudas modersmålsundervisning ska modersmål finnas som ämne. Som modersmål kan samtliga språk bli aktuella. Modersmålsundervisning i såväl gymnasieskolan som gymnasiesärskolan får dock för en elev, utom i ett undantagsfall, inte omfatta mer än ett språk. Undantaget innebär att en romsk elev som kommer från utlandet kan få undervisning i två språk om det finns särskilda skäl (4 kap. 16 § gymnasieförordningen).

Eftersom det är möjligt, om än undantagsvis, att läsa mer än ett språk som modersmål behöver det som en konsekvens av införandet av ämnesbetyg göras en anpassning av 19 kap. 4 § skollagen. Det ska precis som när det t.ex. gäller moderna språk bara vara möjligt att få ett ämnesbetyg i ett och samma ämne, vilket innebär att varje språk som ges som modersmål bör vara ett eget ämne som styrs av en ämnesplan. Det är naturligtvis omöjligt att förutse exakt vilka ämnen som kan bli aktuella som modersmål. Det beror på vilka modersmål eleverna har med sig och har rätt att få undervisning i. Det ligger därför i sakens natur att om ett språk saknas som ämne och det inte finns någon ämnesplan att utgå från i planeringen av undervisningen får huvudmannen kontakta Skolverket som i dag ansvarar för att ta fram ämnesplaner. Om det finns särskilda skäl kan Skolverket besluta att en befintlig ämnesplan ska gälla även för ett nytt språk och alltså använda en gemensam ämnesplan för flera språk. Det kan handla om att ämnesplanen fungerar avseende progression,

innehåll och betygskriterier men också vara fråga om en preliminär lösning tills en ny ämnesplan tagits fram.

Regeringen avser med förslaget inte att göra skillnad mellan moderna språk och modersmål. Gemensamma ämnesplaner bör vara möjligt för båda grupperna av språkämnen. Anledningen till att modersmål lyfts särskilt i propositionen är att modersmål som ämne är reglerat i skollagen. Det krävs därför en följdändring av regleringen.

Regeringen föreslår därför att för elever som ska erbjudas modersmålsundervisning i gymnasiesärskolan ska varje språk som ska erbjudas som modersmål vara ett eget ämne. Regeringen anser att det kan vara lämpligt med motsvarande ordning i andra skolformer även om ämnet modersmål för dessa inte är reglerat i lag, utan på förordnings- och föreskriftsnivå.

En följdändring ska göras i lagen om yrkesförarkompetens

Regeringens förslag

Lagen om yrkesförarkompetens ska ändras så att huvudmannen för en gymnasieskola eller kommunal vuxenutbildning, där eleven läser ett ämne som innefattar utbildning för yrkesförarkompetens och som har varit föremål för samråd mellan de myndigheter som regeringen bestämmer, inte ska vara skyldig att ha tillstånd enligt lagen.

Skälen för regeringens förslag

Lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens innehåller bestämmelser om grundläggande kompetens och fortbildning för förare som utför transporter med vissa motorfordon (yrkesförarkompetens). Vidare innehåller lagen bestämmelser om utbildning för sådan kompetens. I lagen anges att den som avser att bedriva utbildningsverksamhet som rör grundläggande kompetens och fortbildning ska ha tillstånd för sådan verksamhet. Det finns dock ett undantag från tillståndskravet för gymnasieskola och komvux där eleven går en nationell kurs som har varit föremål för samråd mellan Skolverket och Transportstyrelsen (1 kap. 1 § och 8 kap. 3 § lagen om yrkesförarkompetens och 8 kap. 2 § förordningen [2007:1470] om yrkesförarkompetens). Utbildningar som omfattas av undantaget från kravet på tillstånd finns i dag inom fordons- och transportprogrammet, inriktning transport, i gymnasieskolan och inom vissa yrkesförarutbildningar inom komvux på gymnasial nivå.

Enligt regeringens förslag enligt ovan kommer det inte längre att finnas kurser inom gymnasieskolan eller inom komvux på gymnasial nivå. Undantaget från tillståndsplikt i lagen om yrkesförarkompetens behöver därför ändras.

Regeringen föreslår sammanfattningsvis att bestämmelsen om undantag från kravet på tillstånd i lagen om yrkesförarkompetens ska formuleras så att den avser huvudmannen för en gymnasieskola eller komvuxutbildning där eleven läser ett ämne som innefattar utbildning för yrkesförarkompetens och

som har varit föremål för samråd mellan de myndigheter som regeringen bestämmer.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag

De ändringar i skollagen som innebär att det inom skolväsendet ska gälla en ny princip för betygsättning för betygsstegen A–D och att betygsriterier och kriterier för bedömning av kunskaper ska ersätta kunskapskrav och kravnivåer ska träda i kraft den 1 juli 2022 och tillämpas fr.o.m. samma datum.

De ändringar som innebär att ämnesbetyg ska införas i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och kommunal vuxenutbildning ska träda i kraft den 15 juli 2022. Bestämmelserna om ämnesbetyg ska tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

Äldre bestämmelser om kursbetyg ska fortsätta att gälla för utbildning inom gymnasieskolan och gymnasiesärskolan som har påbörjats före den 1 juli 2025. Inom kommunal vuxenutbildning ska äldre bestämmelser fortsätta att gälla för kurser som påbörjats före den 1 juli 2025.

Utbildning inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå som har påbörjats före den 1 juli 2025 ska dock efter den 30 juni 2030 fullföljas enligt de nya bestämmelserna om ämnesbetyg.

Det ska införas en övergångsbestämmelse som innebär att en gymnasieexamen och en gymnasieingenjörsexamen från gymnasieskolan som utfärdas efter den 30 juni 2025, utöver betyg i ämnen, får innehålla betyg som satts på kurser enligt äldre bestämmelser.

Det ska vidare införas en övergångsbestämmelse som innebär att den som har påbörjat utbildning inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå eller kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå före den 1 juli 2025 ska få genomgå prövning inom kommunal vuxenutbildning enligt bestämmelserna i 20 kap. 40 § i den äldre lydelsen. En sådan prövning ska få göras senast den 30 juni 2030 hos en huvudman som erbjuder utbildning på en nivå som motsvarar den kurs som prövningen gäller.

Det ska också införas övergångsbestämmelser som innebär att om en elev har fått ett godkänt betyg på en kurs i ett ämne inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå eller kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå enligt de äldre bestämmelserna, ska ett godkänt betyg som eleven får på en nivå i samma ämne före den 1 juli 2030 bara omfatta lägre nivåer i ämnet som inte motsvaras av den kurs som eleven har fått godkänt betyg på. Ett godkänt betyg som eleven får på en nivå i ett ämne efter den 30 juni 2030 ska ersätta betyg som satts på en kurs i samma ämne på en lägre nivå, oavsett om sistnämnda betyg är godkänt eller icke godkänt, om den kursen motsvarar någon eller några av de nivåer som omfattas av ämnesbetyget.

Ändringarna i lagen om yrkesförarkompetens ska träda i kraft den 15 juli 2022. De nya bestämmelserna ska tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Äldre bestämmelser ska fortsätta att gälla för utbildning inom gymnasieskolan och kurser inom kommunal vuxenutbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025.

Regeringens bedömning

En gymnasieexamen från kommunal vuxenutbildning bör, utöver betyg i ämnen, få innehålla betyg som satts på kurser enligt äldre bestämmelser.

Skälen för regeringens förslag

Av propositionen framgår bl.a. följande. Förslagen i propositionen innebär i några fall att flera ändringar behöver göras i samma paragraf i skollagen och att dessa behöver börja tillämpas vid olika tidpunkter. Regeringen föreslår därför att ändringarna genomförs genom två olika lagar om ändring i skollagen, dels en lag genom vilken det i skolväsendet införs betygsgränser och kriterier för bedömning av kunskaper samt en ny princip för betygsättning, dels en lag genom vilken ämnesbetyg införs inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och komvux. Av författningstekniska skäl kan de två lagarna inte träda i kraft samma dag. Som framgår ovan föreslås att bestämmelserna om betygsättning ska träda i kraft den 1 juli 2022. Regeringen föreslår därför att bestämmelserna om ämnesbetyg ska träda i kraft två veckor senare, dvs. den 15 juli 2022. Den sistnämnda lagen föreslås dock tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

Motionen

I kommittémotion 2021/22:4269 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 6 föreslås avslag på regeringens förslag i den del som innebär att varje språk ska vara ett eget ämne vid modersmålsundervisning i gymnasiesärskolan. Motionärerna anser bl.a. att modersmålsundervisning är något som ska ske utanför skolans ram och bekostas av egna medel. Motionärerna vill därför avskaffa modersmålsundervisningen i alla språk utom nationella minoritetsspråk. Därmed är en anpassning av skollagen i detta fall inte aktuell.

Utskottets ställningstagande

Som nämnts ovan har kritik riktats mot betygssystemet. Kritiken har sin grund i att betygsskalan är konstruerad med flera betygssteg och att ett högre betyg förutsätter att alla krav för ett eller flera lägre betygssteg är uppfyllda. Detta innebär att lägre kunskaper inom enstaka områden leder till att eleven får ett lågt betyg trots att elevens kunskaper i det stora hela bedöms motsvara ett betyg som ligger ett eller flera steg högre i betygsskalan.

Trots de insatser som har gjorts finns det problem som leder till att det är svårt att i dag sätta rättvisande betyg. Dessa problem är inbyggda i betygssystemet och beror på bestämmelserna om hur bedömningen av elevens

kunskaper ska göras vid betygsättningen i kombination med kunskapskravens utformning.

Utskottet kan konstatera att propositionen innehåller förslag till ändringar i skollagen (2010:800) som bl.a. innebär att kunskapskrav ska ersättas av betygsriterier i alla skolformer och årskurser där betyg sätts samt att det ska införas en ny princip för betygsättning. När det gäller gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå föreslås även att ämnesbetyg ska ersätta kursbetyg.

Utskottet välkomnar den reform som nu görs och instämmer i de förslag och bedömningar som regeringen gör. Betygen har stor betydelse för individen, bl.a. för att de används som urvalsinstrument till nästa nivå i utbildningssystemet. Betyg som inte upplevs som rättvisande kan enligt utskottet leda till sänkt tilltro och legitimitet för hela betygssystemet.

Vad gäller motionsyrkandet om att avslå regeringens förslag i den del som innebär att varje språk ska vara ett eget ämne vid modersmålsundervisning i gymnasiesärskolan vill utskottet anföra följande. I 19 kap. 4 och 16 §§ skollagen, som avser gymnasiesärskolan, anges att för elever på nationella respektive individuella program som ska erbjudas modersmålsundervisning ska modersmål finnas som ämne. Som modersmål kan samtliga språk bli aktuella. Modersmålsundervisning i såväl gymnasieskolan som gymnasiesärskolan får dock för en elev, utom i ett undantagsfall, inte omfatta mer än ett språk. Undantaget innebär att en romsk elev som kommer från utlandet kan få undervisning i två språk om det finns särskilda skäl (4 kap. 16 § gymnasieförordningen). Eftersom det är möjligt, om än undantagsvis, att läsa mer än ett språk som modersmål behöver det som en konsekvens av införandet av ämnesbetyg göras en anpassning av 19 kap. 4 § skollagen. Regeringen föreslår därför att för elever som ska erbjudas modersmålsundervisning i gymnasiesärskolan ska varje språk som ska erbjudas som modersmål vara ett eget ämne. Utskottet delar regeringens bedömning och finner ändringen relevant.

Med det anförda tillstyrker utskottet propositionen och avstyrker motion 2021/22:4269 (SD) yrkande 6.

Utskottet övergår nu till att under särskilda rubriker behandla de yrkanden som innehåller förslag om tillkännagivanden i frågor som anknyter till lagförslagen.

Digitala nationella prov

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen tillkännager för regeringen att de nationella proven snarast ska genomföras digitalt, och rättas och bedömas externt av lämplig skolmyndighet.

Jämför reservation 2 (S, C, V, MP).

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:4275 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 3 anförs att risken för sämre likvärdighet med en ny princip för betygsättning kan motverkas genom införande av centralt och externt rättade nationella prov. Proven ska enligt motionärerna genomföras digitalt, rättas och bedömas externt av lämplig skolmyndighet.

I kommittémotion 2021/22:4271 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 4 anförs att digitala och externt rättade nationella prov snarast behöver komma på plats för att motverka att en övergång till kompensatorisk betygsättning leder till en mer olikvärdig betygsättning.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar en ny princip för betygsättning där läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till betygskriterierna. Flera remissinstanser framhåller att en ökad autonomi för läraren att sätta betyg kan riskera likvärdigheten i betygsättningen och minska transparensen för densamma. Utskottet menar att detta skulle kunna motverkas om externt rättade nationella prov infördes. Utskottet vill att de nationella proven blir jämförbara över tid, följer läroplanernas mål och genomförs i olika årskurser. Proven ska genomföras digitalt, rättas och bedömas externt av lämplig skolmyndighet. Externt rättade nationella prov skulle också bli ett viktigt verktyg för att motverka betygsinflation, då de ger läraren en god indikation på hur eleven förhåller sig till det nationella snittet i ett visst ämne. Digitala och centralt rättade nationella prov behöver nu snarast komma på plats. Detta bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

Därmed tillstyrker utskottet motionerna 2021/22:4275 (M) yrkande 3 och 2021/22:4271 (KD) yrkande 4.

Vissa frågor om betygsättning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om betygsättning.

Jämför reservation 3 (M, SD, L) och 4 (KD).

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:4275 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 4 vill motionärerna också i de ämnen och årskurser där man inte utför nationella prov se centralt och externt rättade diagnostiska prov för att motverka betygsinflation.

Enligt kommittémotion 2021/22:4271 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 5 bör frågan hur undervisande lärare skulle kunna kompletteras av oberoende lärare och fristående examinatoreer vid betygsättning för att undvika betygsinflation utredas. I yrkande 6 anför motionärerna att en modell bör tas fram för hur betygen ska korrelera mot resultaten i de nationella proven. I samband med detta bör även utredas om nationella prov eller slutprov behöver finnas i fler ämnen där elever erhåller betyg. Detta skulle i sådana fall göra att betygen kan korrelera till resultatet i fler ämnen, och på så vis enligt motionärerna säkerställa en mer rättvis betygsättning.

Utskottets ställningstagande

I propositionen för regeringen ett resonemang kring betygsättning och betygsinflation. Det är enligt regeringen bl.a. viktigt att hålla isär olika anledningar till att betygen ökar. Betygsinflation innebär att betyg över tid går upp utan att det kan förklaras med att elevernas kunskapsnivå höjs. Den ökning som eventuellt kan ske vid övergången till betygsättning enligt den nya principen kan enligt regeringens uppfattning inte ses som betygsinflation, eftersom den kommer att vara resultatet av att det görs en helhetsbedömning av elevens kunskaper i syfte att betyget ska spegla dessa kunskaper på ett rättvisande sätt. Den eventuella ökning som det bör innebära att betygen blir mer rättvisande bör endast ske inledningsvis och sedan stanna på denna nya nivå, menar regeringen.

Av en forskningsöversikt om betyg och betygsättning, som utredningen som föregick propositionen tagit fram, framgår att en helt likvärdig betygsättning i ett målrelaterat system inte är möjlig av flera skäl (Lundgren 2019). Kunskapskrav eller betygskriterier kan t.ex. aldrig utformas på ett sådant sätt att de tillämpas och tolkas likadant av alla lärare. Regeringen anser dock, i likhet med utredningen, att man ändå bör sträva mot en så likvärdig bedömning som möjligt, vilket bl.a. kan innebära att lärare ges ytterligare utbildning i bedömning och att lärare tillsammans med kollegor diskuterar krav och kriterier för bedömning. I syfte att betygsättningen ska bli mer rättvis

och likvärdig har regeringen också initierat flera åtgärder på området. Sedan 2018 gäller t.ex. att nationella prov särskilt ska beaktas vid betygsättning (10 kap. 20 a §, 12 kap. 20 a § 13 kap. 21 a §. 15 kap. 25 a § och 20 kap. 37 a § skollagen).

Utskottet delar de bedömningar regeringen gör och ser inte skäl till att vidta åtgärder enligt motionsyrkandena. Därmed avstyrker utskottet motionerna 2021/22:4271 (KD) yrkandena 5 och 6 och 2021/22:4275 (M) yrkande 4.

Vissa frågor om kunskapskrav

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om kunskapskrav.
Jämför reservation 5 (M, KD, L) och 6 (SD).

Motionerna

Enligt kommittémotion 2021/22:4275 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 1 bör regeringens förslag i den del det innebär att termen kunskapskrav ska ersättas av termen betygskriterier i alla årskurser och i de olika skolformerna avslås. I yrkande 2 anser motionärerna att ordet ”kunskapskrav” bättre signalerar värdet för skolans uppdrag än ordet ”betygskriterier”.

I kommittémotion 2021/22:4269 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 3 avslås regeringens förslag i den del som innebär att termen kunskapskrav ska ersättas av termen betygskriterier när det gäller det lägsta godkända betyget. Motionärerna menar att detta garanterar att det finns en grundläggande nivå som eleverna måste klara av för att kunna ta sig vidare till nästa årskurs eller ta examen. I yrkande 4 avslås regeringens förslag i den del som innebär att kunskapskrav ska ersättas av kriterier för bedömning av kunskaper när det gäller att beskriva den lägsta godtagbara kunskapsnivån hos en elev vid slutet av en årskurs i de årskurser och skolformer där betyg inte sätts.

I kommittémotion 2021/22:4271 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 2 avslås regeringens förslag i den del det innebär att termen kunskapskrav ska ersättas av termen betygskriterier när det gäller det lägsta godkända betyget. Kunskapskrav bör enligt motionärerna behållas som begrepp för att beskriva den lägsta godtagbara kunskapsnivån hos en elev vid slutet av en årskurs. I yrkande 3 avslås regeringens förslag i den del det innebär att kunskapskrav och kravnivåer ska ersättas av kriterier för bedömning av kunskaper när det gäller att beskriva den lägsta godtagbara kunskapsnivån hos en elev vid slutet av en årskurs i de årskurser och skolformer där betyg inte sätts.

I kommittémotion 2021/22:4270 av Fredrik Malm m.fl. (L) yrkande 1 anför motionärerna att det är positivt att skolans styrdokument har skrivningar som

sänder en tydlig signal om att skolan ställer krav på kunskap. För motionärerna är det ett positivt signalvärde om betydelsen av kunskap i skolan. Riksdagen bör därför avslå förslaget om att slopa kunskapskrav i styrdokumenterna som reglerar de olika skolformerna. I yrkande 2 avslås propositionen i den del som avser att ta bort kunskapskrav och kravnivåer även i de lägre årskurser där betyg inte sätts.

Utskottets ställningstagande

Regeringen föreslår i propositionen att termen kunskapskrav ska bytas ut mot termen betygskriterier i samtliga årskurser och skolformer där betyg sätts samt på relevanta ställen i övriga delar i skollagen, t.ex. när det gäller bestämmelserna om grundsärskolans och gymnasiesärskolans målgrupper.

Utskottet anser i likhet med regeringen att det med den ändrade principen för betygsättning är mer ändamålsenligt att använda termen betygskriterier än kunskapskrav. De reviderade kunskapskraven, som delvis infördes hösten 2021 och delvis kommer att införas hösten 2022, ligger nära vad som avses med betygskriterier, dvs. en generell beskrivning av en kunskapsnivå. Utskottet delar vidare regeringens bedömning att det är lämpligt att använda ett enhetligt uttryck, nämligen betygskriterier, som grund för betygsättning i de olika skolformerna.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 2021/22:4269 (SD) yrkandena 3 och 4, 2021/22:4270 (L) yrkandena 1 och 2, 2021/22:4271 (KD) yrkandena 2 och 3 samt 2021/22:4275 (M) yrkandena 1 och 2.

Meritvärdering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om meritvärdering för behörighet och urval till högre studier med anledning av ett införande av ämnesbetyg.

Jämför reservation 7 (SD, KD).

Motionerna

Enligt kommittémotion 2021/22:4269 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 1 är det viktigt att det görs en översyn av meritvärderingen för behörighet och urval till högre studier. Regeringen bör se över behoven av att göra förändringar i nuvarande meritvärderingssystem i syfte att få ett så rättvist system som möjligt.

I kommittémotion 2021/22:4271 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 1 betonas vikten av en rättvis meritvärdering till högre studier. Elever som anstränger sig och väljer att läsa mer avancerade nivåer inom ett visst

ämne får enligt motionärerna inte missgynnas jämfört med om de inte hade valt att ta sig an studier på en mer avancerad nivå. Med detta som utgångspunkt bör Skolverket och Universitets- och högskolerådet (UHR) i samband med utformningen av ämnesplaner analysera behov av förändringar relaterat till behörighet och urval till högre studier.

Utskottets ställningstagande

Utskottet instämmer med motionärerna i att frågan är relevant. I propositionen anger regeringen att i samband med utformningen av ämnesplaner behöver Skolverket tillsammans med UHR analysera eventuella behov av förändringar relaterat till behörighet och urval till högre studier med anledning av ett införande av ämnesbetyg (s. 83).

Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motionerna 2021/22:4269 (SD) yrkande 1 och 2021/22:4271 (KD) yrkande 1.

Vissa frågor om provning m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att tidigarelägga införandet av ämnesbetyg och frågor om provning.

Jämför reservation 8 (SD).

Motionen

I kommittémotion 2021/22:4269 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 2 begärs att ämnesbetyg införs fr.o.m. höstterminen 2023. Mot bakgrund av den studiestress som nuvarande betygssystem orsakar är det enligt motionärerna orimligt att övergången till ämnesbetyg ska dröja.

Mot bakgrund av att regeringen föreslår en möjlighet att genomgå provning i alla ämnen som det sätts betyg i och på samtliga nivåer på komvux på gymnasial nivå eller som särskild utbildning på gymnasial nivå anförs i yrkande 5 att provning på högre nivå i ett ämne måste föregås av betyg eller provning i samma ämne på lägre nivå.

Yrkande 7 behandlar att elever på introduktionsprogram kan gå in på en högre ämnesnivå, utan att först behöva genomföra provning i underliggande kurser. Att låta elever gå in på högre ämnesnivåer utan att ha med sig kunskaperna från den underliggande nivån riskerar enligt motionärerna att medföra allvarliga kunskapsstapp. Innan en högre nivå studeras ska eleven först ha avslutat eller prövats på underliggande nivå.

Utskottets ställningstagande

De ändringar som innebär att ämnesbetyg ska införas i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och kommunal vuxenutbildning ska träda i kraft den 15 juli 2022. Bestämmelserna om ämnesbetyg ska tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Mot bakgrund av de omfattande förberedelser som behövs innan de nya bestämmelserna kan tillämpas delar regeringen den bedömning som flera remissinstanser gör: att en tillämpning av de nya reglerna om ämnesbetyg redan under 2024, såsom utredningen föreslår, skulle innebära en alltför snäv tidsplan. Eftersom behovet av förberedelser är kopplat till när bestämmelserna ska börja tillämpas och inte till ikraftträdandet bedömer regeringen dock att de nya bestämmelserna kan träda i kraft tidigare än 2024 (propositionen s. 107). Utskottet är inte av annan uppfattning och avstyrker med det sagda motion 2021/22:4269 (SD) yrkande 2.

Vad gäller frågan om prövning vill utskottet anföra följande. Regeringen framför i propositionen att de möjligheter som finns till prövning bör behållas vid övergången till ämnesbetyg. Bestämmelserna om prövning behöver dock anpassas till det nya systemet. För att provningsmöjligheterna inte ska minska jämfört med i dag behöver en elev ha möjlighet att genomgå prövning i alla ämnen som det sätts betyg i. Dessutom behöver elevens kunskaper kunna prövas på den nivå i ämnet som eleven önskar få betyg på även om eleven inte har betyg från eventuella lägre nivåer i ämnet sedan tidigare (propositionen s. 96). Utskottet anser att prövning inom komvux ger en viktig andra chans för elever som behöver komplettera sin utbildning och att de nya bestämmelserna som införs är väl avvägda. Därmed avstyrks motion 2021/22:4269 (SD) yrkande 5.

Vad gäller frågan om elever på introduktionsprogram ska kunna gå in på en högre ämnesnivå vill utskottet anföra följande. I avsnittet Konsekvenser av förslagen (propositionen avsnitt 8.7 Konsekvenser för jämställdhet och de integrationspolitiska målen, s. 124–125) anger regeringen bl.a. följande.

Hur utbildning och undervisning är utformad påverkar hur nyanlända elever har möjlighet att integreras under sin skolgång. Elever som är nyanlända eller som inte har bott länge i Sverige kan ha svårigheter i många skolämnen på grund av brister i svenska språket. Ett införande av ämnesbetyg i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan, men även i viss utsträckning i komvux, medför att dessa elever får mer tid på sig att utveckla språket innan slutliga betyg sätts i flera ämnen. Det kan medföra att elever på t.ex. introduktionsprogram med förkunskaper i något ämne kan gå in på en högre ämnesnivå, utan att först behöva genomföra prövning i underliggande kurser.

Sammantaget bedömer regeringen att förslagen och bedömningarna på sikt kan bidra till att främja integration genom att ge bättre förutsättningar för barn och unga som har bott kort tid i Sverige att lyckas med sina studier.

Utskottet anser att det nya regelverk som införs är väl avvägt och delar regeringens bedömningar för bl.a. elever på introduktionsprogram. Utskottet avstyrker motion 2021/22:4269 (SD) yrkande 7.

Reservationer

1. Lagförslaget i fråga om modersmålsundervisning i gymnasiesärskolan, punkt 1 (SD)

av Patrick Reslow (SD), Robert Stenkvist (SD) och Michael Rubbestad (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800) i de delar det avser 19 kap. 4 och 16 §§.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4269 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 6 och avslår proposition 2021/22:36 punkt 2 i denna del.

Ställningstagande

Regeringen föreslår i propositionen att varje språk ska vara ett eget ämne vid modersmålsundervisning i gymnasiesärskolan. I 19 kap. 4 och 16 §§ skollagen, som avser gymnasiesärskolan, anges att för elever på nationella respektive individuella program som ska erbjudas modersmålsundervisning ska modersmål finnas som ämne. Som modersmål kan samtliga språk bli aktuella. Modersmålsundervisning i såväl gymnasieskolan som gymnasiesärskolan får dock för en elev, utom i ett undantagsfall, inte omfatta mer än ett språk. Undantaget innebär att en romsk elev som kommer från utlandet kan få undervisning i två språk om det finns särskilda skäl (4 kap. 16 § gymnasieförordningen). Eftersom det är möjligt, om än undantagsvis, att läsa mer än ett språk som modersmål anser regeringen att det behöver göras en anpassning av 19 kap. 4 § skollagen. Det ska precis som när det t.ex. gäller moderna språk bara vara möjligt att få ett ämnesbetyg i ett och samma ämne, vilket innebär att varje språk som ges som modersmål bör vara ett eget ämne som styrs av en ämnesplan. Vi anser att skolan ska fokusera på undervisning i svenska språket för dem som behöver det. Modersmålsundervisning är något som ska ske utanför skolans ram och bekostas av egna medel. Vi vill därför avskaffa modersmålsundervisningen för alla språk utom nationella minoritetsspråk. Vi menar därför att en anpassning av skollagen i detta fall inte är aktuell.

Riksdagen bör avslå proposition 2021/22:36 i den del som innebär att varje språk ska vara ett eget ämne vid modersmålsundervisning i gymnasiesärskolan.

2. Digitala nationella prov, punkt 3 (S, C, V, MP)

av Gunilla Svantorp (S), Pia Nilsson (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Fredrik Christensson (C), Daniel Riazat (V), Linus Sköld (S), Tomas Kronståhl (S) och Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:4271 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 4 och

2021/22:4275 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 3.

Ställningstagande

Med beaktande av redan genomförda och pågående reformer i tillkännagivandets riktning anser vi inte att tillkännagivandet behövs.

3. Vissa frågor om betygsättning, punkt 4 (M, SD, L)

av Fredrik Malm (L), Lars Hjalmered (M), Josefin Malmqvist (M), Patrick Reslow (SD), Marie-Louise Hänel Sandström (M), Robert Stenkvist (SD), Michael Rubbestad (SD) och Maria Nilsson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4275 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 4 och

avslår motion

2021/22:4271 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6.

Ställningstagande

Risken för betygsinflation med en ny princip för betygsättning kan motverkas genom införande av centralt och externt rättade diagnostiska prov i de ämnen och årskurser där nationella prov inte utförs. Vi vill också i de ämnen och årskurser där man inte utför nationella prov se centralt och externt rättade diagnostiska prov för att motverka betygsinflation.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt det som anförts ovan.

4. Vissa frågor om betygsättning, punkt 4 (KD)

av Christian Carlsson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4271 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 samt avslår motion

2021/22:4275 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 4.

Ställningstagande

Alla skolor behöver bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete för att säkerställa en likvärdig betygsättning, men det finns också skäl att utreda frågan hur undervisande lärare skulle kunna kompletteras av oberoende lärare och fristående examinatorer vid betygsättning för att undvika betygsinflation.

Externt rättade nationella prov och betyg som korrelerar med resultaten på de nationella proven skulle innebära en rättvisare betygsättning. Lärarna ska även fortsättningsvis kunna beakta resultat på andra prov, uppgifter och annat vid betygsättning av den enskilda eleven, men betygen borde även korrelera med resultaten på de nationella proven, inte på individnivå men väl på gruppnivå för respektive skola.

Mot bakgrund av detta behöver en modell tas fram för hur betygen ska korrelera med resultaten i de nationella proven. I samband med detta bör även utredas om nationella prov eller slutprov behöver finnas i fler ämnen där elever erhåller betyg. Detta skulle i sådana fall göra att betygen kan korrelera med resultatet i fler ämnen, och på så vis säkerställa en mer rättvis betygsättning.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt det som anförts ovan.

5. Vissa frågor om kunskapskrav, punkt 5 (M, KD, L)

av Fredrik Malm (L), Lars Hjalmered (M), Josefin Malmqvist (M), Marie-Louise Hänel Sandström (M), Christian Carlsson (KD) och Maria Nilsson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:4270 av Fredrik Malm m.fl. (L) yrkandena 1 och 2 samt
avslår motionerna
2021/22:4269 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkandena 3 och 4,
2021/22:4271 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkandena 2 och 3 samt
2021/22:4275 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Vi införde kunskapskrav i skolans styrdokument i syfte att tydliggöra att det ställs krav på kunskap i skolan. Regeringen föreslår att ordet kunskapskrav ska strykas från skolans styrdokument och att kravnivåer ska slopas i de årskurser där betyg inte sätts. I stället för kunskapskrav vill regeringen att det ska kallas för ”betygskriterier och kriterier för bedömning av kunskaper”. Vi vänder oss starkt emot dessa förslag av flera skäl. Vi delar förvisso den bedömning som framgår i lagrådsremissen om förslaget. I den konstateras det att ordet ”kunskapskrav” har ett starkt signalvärde och anses ha ett strikt fokus på kunskap. Av detta kan man uppenbarligen dra olika slutsatser. Till skillnad från regeringen menar vi att det är positivt att skolans styrdokument har skrivningar som sänder en tydlig signal om att skolan ställer krav på kunskap. För oss är det ett positivt signalvärde om betydelsen av kunskap i skolan.

Vi har inte bara infört kunskapskrav för elever i årskurser som får betyg, utan även för övriga elever. Det finns således kunskapskrav för alla årskurser i grundskolan i alla centrala ämnen, redan från första årskurs. Det var ett viktigt steg i rätt riktning, då det tidigare helt saknades kunskapskrav i de tidiga årskurserna. Regeringen föreslår nu att kunskapskraven för de yngre eleverna ska slopas och i stället ersättas med det mer abstrakta ”kriterier för bedömning”. Vi anser att kunskapskrav och kravnivåer ska finnas kvar även i de lägre årskurser där betyg inte sätts.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt det som anförts ovan.

6. Vissa frågor om kunskapskrav, punkt 5 (SD)

av Patrick Reslow (SD), Robert Stenkvist (SD) och Michael Rubbestad (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anføres i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:4269 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkandena 3 och 4 samt
avslår motionerna

2021/22:4270 av Fredrik Malm m.fl. (L) yrkandena 1 och 2,
2021/22:4271 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkandena 2 och 3 samt
2021/22:4275 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Även om vi på det stora hela ser fördelar med att införa tydliga betygskriterier i stället för dagens extremt abstrakta kunskapskrav, så menar vi att det finns starka skäl för att låta kunskapskraven vara kvar för det lägsta godkända betyget. Vi menar att detta garanterar att det finns en grundläggande nivå som eleverna måste klara av för att kunna ta sig vidare till nästa årskurs eller ta examen. Risken är annars stor att betygskriterierna tänjs, inte minst då det dessutom ska göras en sammantagen bedömning av kunskaperna, och att elever får godkända betyg trots att de inte nått upp till en godtagbar miniminivå.

Detsamma gäller för bedömning av kunskaper i de årskurser och skolformer där betyg inte sätts.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt det som anförts ovan.

7. Meritvärdering, punkt 6 (SD, KD)

av Patrick Reslow (SD), Robert Stenkvist (SD), Christian Carlsson (KD) och Michael Rubbestad (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2021/22:4269 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 1 och
2021/22:4271 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 1.

Ställningstagande

Vi vill betona vikten av en rättvis meritvärdering till högre studier. I samband med att de nya ämnesbetygen tas i bruk är det viktigt att det görs en översyn av meritvärderingen för behörighet och urval till högre studier. Eftersom det nya systemet kommer att skilja sig från det förra i betygsättningen, menar vi att regeringen måste se över behoven av att göra förändringar i nuvarande meritvärderingssystem i syfte att få ett så rättvist system som möjligt. Med detta som utgångspunkt behöver Skolverket och Universitets- och högskolerådet (UHR) i samband med utformningen av ämnesplaner analysera behov av förändringar relaterat till behörighet och urval till högre studier.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt det som anförts ovan.

8. Vissa frågor om prövning m.m., punkt 7 (SD)

av Patrick Reslow (SD), Robert Stenkvist (SD) och Michael Rubbestad (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2021/22:4269 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkandena 2, 5 och 7.

Ställningstagande

Regeringen föreslår att ämnesbetygen ska införas fr.o.m. den 1 juli 2025. Vi anser att detta är en alldeles för lång tid. Regeringen har haft hela mandatperioden på sig att komma med förslag om införande av ämnesbetyg och propositionen har dröjt drygt ett år sedan Betygsutredningen kom med sitt betänkande. Under tiden hinner många elever såväl påbörja som avsluta sin gymnasieutbildning. Mot bakgrund av den studiestress som nuvarande betygssystem orsakar är det orimligt att övergången till ämnesbetyg ska dröja mer än tre år från dagens datum. Regeringen borde påskynda arbetet och sjösätta det tidigare, förslagsvis fr.o.m. höstterminen 2023.

Regeringen föreslår en möjlighet att genomgå prövning i alla ämnen som det sätts betyg i och på samtliga nivåer på komvux på gymnasial nivå eller som särskild utbildning på gymnasial nivå. Det torde innebära en möjlighet att läsa upp betygen även om det inte uttrycks explicit, och ett snabbspår för den som vill "tenta av" ett ämne. Detta har medfört invändningar från ett antal remissinstanser. Bland annat har Uppsala universitet problematiserat förslaget med skälet att centralt innehåll på lägre kurser kan vara nödvändigt att tillgodogöra sig inför högre nivåer. Härjedalens kommun anser att möjligheten att genomgå prövning på den nivå eleven önskar, utan krav på betyg på underliggande nivåer, kan medföra att vissa elever kan komma att uppvisa ett uppskjutarbeteende och i alltför hög grad förlita sig till möjligheten till prövning. Vi anser att det finns skäl att ifrågasätta regeringens förslag på denna punkt. I det fall prövning ska ske, måste det vara på varje enskild nivå, inte minst då systemet bygger på att den högre nivån utgör en fördjupning av föregående nivå. Det finns således en risk för att förslaget öppnar upp för allvarliga kunskapstapp.

Förslaget med ämnesbetyg påstås ha positiva integrationspolitiska konsekvenser. Elever på introduktionsprogram kan gå in på en högre ämnesnivå, utan att först behöva genomföra prövning i underliggande kurser. Regeringen skriver följande: "Ett införande av ämnesbetyg i gymnasie- och

gymnasiesärskolan, men även i viss utsträckning i komvux, medför att dessa elever får mer tid på sig att utveckla språket innan slutliga betyg sätts i flera ämnen. Det kan också medföra att elever på t.ex. introduktionsprogram med förkunskaper i något ämne kan gå in på en högre ämnesnivå, utan att först behöva genomföra prövning i underliggande kurser.” Det är viktigt att en nivåindelad undervisning också följer nivåerna. Att låta elever gå in på högre ämnesnivåer utan att ha med sig kunskaperna från den underliggande nivån riskerar att medföra allvarliga kunskapsstapp. Innan en högre nivå studeras ska eleven först ha avslutat eller prövats på underliggande nivå.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt det som anförts ovan.

BILAGA I

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2021/22:36 Ämnesbetyg – betygen ska bättre spegla eleverns kunskaper:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800).
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens.

Följdmotionerna

2021/22:4269 av Patrick Reslow m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rättvis meritvärdering och behov av förändringar relaterat till behörighet och urval till högre studier i samband med en övergång till ämnesbetyg och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ämnesbetyg fr.o.m. höstterminen 2023 och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen avslår regeringens förslag i den del som innebär att termen kunskapskrav ska ersättas av termen betygskriterier när det gäller det lägsta godkända betyget.
4. Riksdagen avslår regeringens förslag i den del som innebär att kunskapskrav ska ersättas av kriterier för bedömning av kunskaper när det gäller att beskriva den lägsta godtagbara kunskapsnivån hos en elev vid slutet av en årskurs i de årskurser och skolformer där betyg inte sätts.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att provning på högre nivå i ett ämne måste föregås av betyg eller provning i samma ämne på lägre nivå och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen avslår regeringens förslag i den del som innebär att varje språk ska vara ett eget ämne vid modersmålsundervisning i gymnasiesärskolan.
7. Riksdagen avslår regeringens förslag i den del som innebär att elever på introduktionsprogram kan gå in på en högre ämnesnivå, utan att först behöva genomföra provning i underliggande kurser.

2021/22:4270 av Fredrik Malm m.fl. (L):

1. Riksdagen avslår propositionen i den del som avser att ta bort kunskapskraven ur skolans styrdokument.
2. Riksdagen avslår propositionen i den del som avser att ta bort kunskapskrav och kravnivåer även i de lägre årskurser där betyg inte sätts.

2021/22:4271 av Christian Carlsson m.fl. (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rättvis meritvärdering och behovet av förändringar relaterat till behörighet och urval till högre studier och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen avslår regeringens förslag i den del det innebär att termen kunskapskrav ska ersättas av termen betygskriterier när det gäller det lägsta godkända betyget.
3. Riksdagen avslår regeringens förslag i den del det innebär att kunskapskrav och kravnivåer ska ersättas av kriterier för bedömning av kunskaper när det gäller att beskriva den lägsta godtagbara kunskapsnivån hos en elev vid slutet av en årskurs i de årskurser och skolformer där betyg inte sätts.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att digitala och externt rättade nationella prov snarast behöver komma på plats för att motverka att en övergång till kompensatorisk betygsättning leder till en mer olikvärdig betygsättning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur undervisande lärare kan kompletteras av oberoende lärare och fristående examinators vid betygsättning och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en modell för hur betygen på gruppnivå ska korrelera med resultaten i de nationella proven och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4275 av Kristina Axén Olin m.fl. (M):

1. Riksdagen avslår regeringens förslag i den del det innebär att termen kunskapskrav ska ersättas av termen betygskriterier i alla årskurser och i de olika skolformerna.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ersätta termen kunskapskrav med kunskapskriterier i alla skolformer och årskurser där betyg sätts och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att risken för sämre likvärdighet med en ny princip för betygsättning kan motverkas genom införande av centralt och externt rättade nationella prov, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att risken för betygsinflation med en ny princip för betygsättning kan motverkas genom införande av centralt och externt rättade diagnostiska prov i de ämnen och årskurser där nationella prov inte utförs, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i skollagen
(2010:800)

Härigenom föreskrivs i fråga om skollagen (2010:800)

dels att 15 kap. 23 § ska upphöra att gälla,
dels att 3 kap. 2, 4, 5, 7, 10 och 12 i §§, 7 kap. 5, 14 och 15 §§, 10 kap. 12, 13, 19, 20, 21 och 23 a §§, 11 kap. 15–16 a, 20 och 22–23 a §§, 12 kap. 12–13 a, 19, 20 och 21 §§, 13 kap. 12, 13, 20, 21 och 21 b §§, 15 kap. 24 och 26 §§, 18 kap. 4, 23, 25 och 26 a §§ och 20 kap. 37, 38 och 40 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.2 §¹

Alla barn och elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. *Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav eller kravnivåer som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.*

Alla barn och elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som gäller, ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt

¹ Senaste lydelse 2018:1098.

motverka funktionsnedsättningens konsekvenser.

Elever som lätt uppfyller de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

4 §²

Det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i

1. förskoleklassen, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att *nå de kunskapskrav som ska uppnås* i årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik,

2. lågstadiet i grundskolan och i sameskolan, om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att *nå de kunskapskrav* för årskurs 1 eller 3 *som ska uppnås*, och

3. lågstadiet i specialskolan, om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att *nå de kunskapskrav* för årskurs 1 eller 4 *som ska uppnås*.

Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att *uppnå de kunskapskrav som anges där* ska det skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §.

1. förskoleklassen, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper* för årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik,

2. lågstadiet i grundskolan och i sameskolan, om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper* för årskurs 1 eller 3, och

3. lågstadiet i specialskolan, om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper* för årskurs 1 eller 4.

Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att *uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper* som *gäller för den aktuella skolformen*, ska det skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §.

² Senaste lydelse 2018:1098.

Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna i 5 eller 7 § redan är uppfyllda. Det ska i så fall skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §.

5 §³

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, *övrig eller uppgifter från lärare*, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att *nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller*, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt.

Detta gäller elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet.

7 §⁴

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att *nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller*, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att *uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper* som minst ska *uppfyllas*, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara till-

³ Senaste lydelse 2018:1098.

⁴ Senaste lydelse 2018:1098.

av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

räckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt.

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt.

Bestämmelserna i första–tredje styckena och i 9–12 §§ ska inte tillämpas, om en elevs stödbehov bedöms kunna tillgodoses genom en åtgärd till stöd för nyanlända och andra elever vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §.

10 §

För en elev i grundskolan, grundskolasärskolan, specialskolan och sameskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

För en elev i grundskolan, grundskolasärskolan, specialskolan och sameskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

12 i §⁵

En nyanländ elev, som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan, grundskolasärskolan eller specialskolan och vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §, ska få studiehandledning på modersmålet om det inte är uppenbart obehövt. Studiehandledningen ska syfta till att ge eleven förutsättningar att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

En nyanländ elev, som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan, grundskolasärskolan eller specialskolan och vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §, ska få studiehandledning på modersmålet om det inte är uppenbart obehövt. Studiehandledningen ska syfta till att ge eleven förutsättningar att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Studiehandledningen får ges på elevens starkaste skolspråk, om det är ett annat än modersmålet.

7 kap.

5 §

Barn som bedöms inte kunna nå upp till grundskolans kunskapskrav därför att de har en utvecklings-

Barn som på grund av att de har en utvecklingsstörning inte bedöms ha förutsättningar att uppfylla sådana betygskriterier eller

⁵ Senaste lydelse 2018:1303.

störning, ska tas emot i grundsärskolan.

kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för grundskolan och som minst ska uppfyllas, ska tas emot i grundsärskolan.

Frågan om mottagande i grundsärskolan prövas av barnets hemkommun. Ett beslut om mottagande i grundsärskolan ska föregås av en utredning som omfattar en pedagogisk, psykologisk, medicinsk och social bedömning. Samråd med barnets vårdnadshavare ska ske när utredningen genomförs.

Om barnets vårdnadshavare inte lämnar sitt medgivande till att barnet tas emot i grundsärskolan, ska barnet fullgöra sin skolplikt enligt vad som gäller i övrigt enligt denna lag. Ett barn får dock tas emot i grundsärskolan utan sin vårdnadshavares medgivande, om det finns synnerliga skäl med hänsyn till barnets bästa.

14 §

Om eleven före den tidpunkt som framgår av 12 eller 13 § *uppnår de kunskapskrav* som minst ska *uppnås* för den skolform där eleven fullgör sin skolplikt, upphör skolplikten.

Om eleven före den tidpunkt som framgår av 12 eller 13 § *uppfyller de betygskriterier* som minst ska *uppfyllas* för den skolform där eleven fullgör sin skolplikt, upphör skolplikten.

Frågan om skolpliktens upphörande enligt första stycket prövas av hemkommunen. För en elev som går i specialskolan prövas frågan av Specialpedagogiska skolmyndigheten.

15 §

En elev i grundskolan, grundsärskolan eller specialskolan har rätt att slutföra den högsta årskursen, även om skolplikten upphör dessförinnan.

En elev i grundskolan, grundsärskolan eller specialskolan har också rätt att efter skolpliktens upphörande slutföra utbildningen under ytterligare två år, om eleven inte har *nått upp till de kunskapskrav* som minst ska *uppnås* för respektive skolform. En elev i grundsärskolan har under denna tid rätt till minst 800 timmars undervisning utöver den i 11 kap. 7 § första stycket garanterade undervisningstiden, om eleven inte dessförinnan *uppnått kunskapskraven*.

En elev i grundskolan, grundsärskolan eller specialskolan har också rätt att efter skolpliktens upphörande slutföra utbildningen under ytterligare två år, om eleven inte har *uppfyllt de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper* som minst ska *uppfyllas* för respektive skolform. En elev i grundsärskolan har under denna tid rätt till minst 800 timmars undervisning utöver den i 11 kap. 7 § första stycket garanterade undervisningstiden, om eleven inte dessförinnan *uppfyllt betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper*.

En elev som har tagits emot i specialskolan enligt 6 § första stycket 1 och som på grund av sina funktionsnedsättningar inte kan få tillfredsställande förhållanden i gymnasiesärskolan eller gymnasieskolan, får efter det att skolplikten har upphört och i mån av plats genomgå ytterligare utbildning i specialskolan till och med vårterminen det

kalenderår eleven fyller 21 år, om eleven inte bedöms ha förmåga att fullfölja utbildningen enligt andra stycket.

10 kap.

12 §⁶

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska *nå kunskapskraven* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och *kunskapskraven* i de ämnen som eleven får undervisning i.

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och *betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper* i de ämnen som eleven får undervisning i.

Utvecklingssamtal ska i vissa fall resultera i ett sådant åtgärdsprogram som avses i 3 kap. 9 §.

13 §⁷

I årskurs 1–5 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *kunskapskraven* i de ämnen som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *nå kunskapskraven* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6* i de ämnen som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Den individuella utvecklingsplanen får även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utveck-

⁶ Senaste lydelse 2013:796.

⁷ Senaste lydelse 2021:191.

lingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *nå kunskapskraven*.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6*.

Om en elev ges betyg i årskurs 4 och 5 gäller inte skyldigheten enligt första stycket i de aktuella årskurserna.

19 §⁸

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen.

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen. *Läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.*

Vid bedömningen ska elevens kunskaper

1. i årskurs 4 och 5, om betyg sätts i dessa årskurser, ställas i relation till de kunskaper som en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *kunskapskraven* i årskurs 6,

2. i årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *kunskapskraven* i årskurs 6, och

3. efter årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *kunskapskraven* i årskurs 9.

1. i årskurs 4 och 5, om betyg sätts i dessa årskurser, ställas i relation till de kunskaper som en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygskriterierna* för årskurs 6,

2. i årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygskriterierna* för årskurs 6, och

3. efter årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygskriterierna* för årskurs 9.

⁸ Senaste lydelse 2021:191.

20 §

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska *betyget bestämmas med hjälp av bestämda kunskapskrav*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* föreskrifter om *kunskapskrav*.

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska *läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om *betygskriterier*.

21 §⁹

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och 20 §§ bortses från enstaka delar av *de kunskapskrav som eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 6 eller 9*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *nå* ett visst *kunskapskrav*.

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och 20 §§ bortses från enstaka delar av *betygskriterierna för årskurs 6 eller 9*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *uppfylla betygskriterierna för* ett visst *betyg*.

23 a §¹⁰

En huvudman ska, om annat inte följer av andra stycket, erbjuda lovskola till elever som har avslutat årskurs 8 och som riskerar att i nästa årskurs inte *nå kunskapskraven* för betyget E i ett eller flera ämnen och som därigenom riskerar att inte uppnå behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan. Lovskolan ska anordnas i juni samma år som eleven har avslutat årskurs 8 och uppgå till sammanlagt minst 50 timmar. Tiden för lovskola ingår inte i den minsta

En huvudman ska, om annat inte följer av andra stycket, erbjuda lovskola till elever som har avslutat årskurs 8 och som riskerar att i nästa årskurs inte *uppfylla betygskriterierna* för betyget E i ett eller flera ämnen och som därigenom riskerar att inte uppnå behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan. Lovskolan ska anordnas i juni samma år som eleven har avslutat årskurs 8 och uppgå till sammanlagt minst 50 timmar. Tiden för lovskola ingår inte i den

⁹ Senaste lydelse 2011:876.

¹⁰ Senaste lydelse 2017:570.

totala undervisningstiden enligt minsta totala undervisningstiden 5 §. enligt 5 §.

En huvudman får från ett erbjudande enligt första stycket räkna av den tid som eleven deltagit i lovskola som huvudmannen frivilligt anordnat från och med augusti det år eleven påbörjar årskurs 8 till och med vårterminen påföljande år. Om eleven har deltagit minst 50 timmar i sådan undervisning behöver huvudmannen inte lämna något erbjudande enligt första stycket.

11 kap.

15 §¹¹

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska nå *kunskapskraven* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och *kunskapskraven* i de ämnen eller ämnesområden som eleven får undervisning i.

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och *betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper* i de ämnen eller ämnesområden som eleven får undervisning i.

Utvecklingssamtal ska i vissa fall resultera i ett sådant åtgärdsprogram som avses i 3 kap. 9 §.

16 §¹²

I årskurs 1–5 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *kunskapskraven* i de ämnen eller *ämnesområden* som eleven får undervisning i, och

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *a) kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6* i de ämnen som eleven får undervisning i, eller

b) kriterierna för bedömning av kunskaper i de ämnesområden som eleven får undervisning i, och

¹¹ Senaste lydelse 2013:796.

¹² Senaste lydelse 2021:191.

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *nå kunskapskraven* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Den individuella utvecklingsplanen får även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *nå kunskapskraven*.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6*.

Om en elev ges betyg i årskurs 4 och 5 gäller inte skyldigheten enligt första stycket i de aktuella årskurserna.

16 a §¹³

I årskurs 6–9 ska läraren, om eleven får undervisning i *ett ämnesområde eller ett ämne* som eleven eller vårdnadshavaren inte begär betyg i, en gång per läsår vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

I årskurs 6–9 ska läraren, om eleven får undervisning i ett ämne som eleven eller vårdnadshavaren inte begär betyg i *eller ett ämnesområde*, en gång per läsår vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *kunskapskraven i ämnesområdet eller ämnet*, och

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till

a) *betygskriterierna i ämnet*, eller

b) *kriterierna för bedömning av kunskaper i ämnesområdet*, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *nå kunskapskraven* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper* och i övrigt utvecklas

¹³ Senaste lydelse 2014:456.

inom ramen för läroplanen i det *ämnesområdet* eller *ämnet*. så långt som möjligt inom ramen för läroplanen i det *ämnet* eller *ämnesområdet*.

Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även i andra fall än vad som följer av första stycket och även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *nå kunskapskraven*.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper*.

20 §

Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E.

För den elev som inte *uppnår kraven* för betyget E, ska betyg inte sättas i ämnet.

För den elev som inte *uppfyller betygskriterierna* för betyget E, ska betyg inte sättas i ämnet.

22 §¹⁴

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen.

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen. *Läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.*

Vid bedömningen ska elevens kunskaper

1. i årskurs 4 och 5, om betyg sätts i dessa årskurser, ställas i relation till de kunskaper som en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *kunskapskraven* i årskurs 6,

2. i årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått

1. i årskurs 4 och 5, om betyg sätts i dessa årskurser, ställas i relation till de kunskaper som en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygskriterierna* för årskurs 6,

2. i årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått

¹⁴ Senaste lydelse 2021:191.

vid betygstillfället i förhållande till *kunskapskraven* i årskurs 6, och

3. efter årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *kunskapskraven* i årskurs 9.

vid betygstillfället i förhållande till *betygskriterierna* för årskurs 6, och

3. efter årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygskriterierna* för årskurs 9.

23 §

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska *betyget bestämmas med hjälp av bestämda kunskapskrav*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* föreskrifter om *kunskapskrav*.

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska *läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om *betygskriterier*.

23 a §¹⁵

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 22 och 23 §§ bortses från enstaka delar av *de kunskapskrav som eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 6 eller 9*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning, *utom elevens utvecklingsstörning*, eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *nå* ett visst *kunskapskrav*. *Utvecklingsstörningen får dock beaktas om det finns synnerliga skäl*.

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 22 och 23 §§ bortses från enstaka delar av *betygskriterierna* för årskurs 6 eller 9. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *uppfylla betygskriterierna* för ett visst *betyg*.

En utvecklingsstörning får beaktas vid betygssättningen bara om det finns synnerliga skäl.

¹⁵ Senaste lydelse 2011:876.

12 kap.12 §¹⁶

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och kunskapskraven i de ämnen eller ämnesområden som eleven får undervisning i.

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper i de ämnen eller ämnesområden som eleven får undervisning i.

Utvecklingssamtal ska i vissa fall resultera i ett sådant åtgärdsprogram som avses i 3 kap. 9 §.

13 §¹⁷

I årskurs 1–6 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen eller ämnesområden som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Den individuella utvecklingsplanen får även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i ut-

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till

a) kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 7 i de ämnen som eleven får undervisning i, eller

b) kriterierna för bedömning av kunskaper i de ämnesområden som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 7 och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

¹⁶ Senaste lydelse 2013:796.

¹⁷ Senaste lydelse 2021:191.

vecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att nå *kunskapskraven*.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 7*.

Om en elev ges betyg i årskurs 5 och 6 gäller inte skyldigheten enligt första stycket i de aktuella årskurserna.

13 a §¹⁸

I årskurs 7–10 ska, om grundsärskolans kursplaner tillämpas och eleven får undervisning i *ett ämnesområde eller* ett ämne som eleven eller vårdnadshavaren inte begär betyg i, *läraren* en gång per läsår vid ett av utvecklingssamtalen i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *kunskapskraven i ämnesområdet eller ämnet*, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *nå kunskapskraven* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen i det *ämnesområdet* eller *ämnet*.

Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även i andra fall än vad som följer av första stycket och även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga indi-

I årskurs 7–10 ska *läraren*, om grundsärskolans kursplaner tillämpas och eleven får undervisning i ett ämne som eleven eller vårdnadshavaren inte begär betyg i *eller ett ämnesområde*, en gång per läsår vid ett av utvecklingssamtalen i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till
a) *betygskriterierna i det ämne som eleven får undervisning i*, eller
b) *kriterierna för bedömning av kunskaper i det ämnesområde som eleven får undervisning i*, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen i det *ämnet* eller *ämnesområdet*.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga indi-

¹⁸ Senaste lydelse 2014:456.

viduella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *nå kunskapskraven*.

viduella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *uppfylla betygsriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper*.

19 §¹⁹

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen.

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen. *Läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygsriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.*

Vid bedömningen ska elevens kunskaper

1. i årskurs 5 och 6, om betyg sätts i dessa årskurser, ställas i relation till de kunskaper som en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *kunskapskraven* i årskurs 7,

2. i årskurs 7 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *kunskapskraven* i årskurs 7, och

3. efter årskurs 7 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *kunskapskraven* i årskurs 10.

1. i årskurs 5 och 6, om betyg sätts i dessa årskurser, ställas i relation till de kunskaper som en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygsriterierna* för årskurs 7,

2. i årskurs 7 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygsriterierna* för årskurs 7, och

3. efter årskurs 7 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygsriterierna* för årskurs 10.

20 §

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska *betyget bestämmas med hjälp av bestämda kunskapskrav*.

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska *läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygsriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska*

¹⁹ Senaste lydelse 2021:191.

dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* föreskrifter om *kunskapskrav*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om *betygskriterier*.

21 §²⁰

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och 20 §§ bortses från enstaka delar av *kunskapskrav som eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 7 eller 10*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning, utöver dövhet eller hörselskada, eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *nå* ett visst *kunskapskrav*.

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och 20 §§ bortses från enstaka delar av *betygskriterierna för årskurs 7 eller 10*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning, utöver dövhet eller hörselskada, eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *uppfylla betygskriterierna för ett visst betyg*.

13 kap.

12 §²¹

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska *nå kunskapskraven* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och *kunskapskraven* i de ämnen som eleven får undervisning i.

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och *betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper* i de ämnen som eleven får undervisning i.

Utvecklingssamtal ska i vissa fall resultera i ett sådant åtgärdsprogram som avses i 3 kap. 9 §.

²⁰ Senaste lydelse 2011:876.

²¹ Senaste lydelse 2013:796.

13 §²²

I årskurs 1–5 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklings-samtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *kunskapskraven* i de ämnen som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *nå kunskapskraven* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till *kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6* i de ämnen som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6* och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Den individuella utvecklingsplanen får även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *nå kunskapskraven*.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att *uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6*.

Om en elev ges betyg i årskurs 4 och 5 gäller inte skyldigheten enligt första stycket i de aktuella årskurserna.

20 §²³

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen.

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen. *Läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst*

²² Senaste lydelse 2021:191.

²³ Senaste lydelse 2021:191.

motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Vid bedömningen ska elevens kunskaper

1. i årskurs 4 och 5, om betyg sätts i dessa årskurser, ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *kunskapskraven* i årskurs 6, och

2. i årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *kunskapskraven* i årskurs 6.

1. i årskurs 4 och 5, om betyg sätts i dessa årskurser, ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygskriterierna* för årskurs 6, och

2. i årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till *betygskriterierna* för årskurs 6.

21 §²⁴

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska betyget bestämmas med hjälp av bestämda *kunskapskrav*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* föreskrifter om *kunskapskrav*.

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska *läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om *betygskriterier*.

21 b §²⁵

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 20 och 21 §§ bortses från enstaka delar av *de kunskapskrav som eleven ska ha uppnått i slutet av* årskurs 6. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *nå* ett visst *kunskapskrav*.

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 20 och 21 §§ bortses från enstaka delar av *betygskriterierna* för årskurs 6. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *uppfylla betygskriterierna* för ett visst *betyg*.

²⁴ Senaste lydelse 2010:2022.

²⁵ Senaste lydelse 2017:1104.

15 kap.

24 §

Som betyg på en kurs ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F användas. Betyg ska bestämmas med hjälp av de kunskapskrav som har föreskrivits för en kurs.

Som betyg för godkända resultat på en kurs ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. Betyg för icke godkänt resultat betecknas med F.

Vid betygssättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för kursen och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om kunskapskrav.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om betygskriterier.

26 §

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen bortses från enstaka delar av kunskapskraven. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst kunskapskrav. De kunskapskrav som rör säkerhet och de som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter ska dock alltid uppfyllas.

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen bortses från enstaka delar av betygskriterierna. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna uppfylla betygskriterierna för ett visst betyg.

Trots vad som anges i första stycket ska sådana delar av betygskriterierna som rör säkerhet eller som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter alltid uppfyllas.

18 kap.4 §²⁶

Utbildningen i gymnasiesärskolan ska vara öppen för ungdomar vars skolplikt har upphört och som inte bedöms ha förutsättningar att nå upp till gymnasieskolans kunskapskrav därför att de har en utvecklingsstörning.

Utbildningen i gymnasiesärskolan ska vara öppen för ungdomar vars skolplikt har upphört och som *på grund av att de har en utvecklingsstörning* inte bedöms ha förutsättningar att uppfylla sådana betygskriterier som gäller för gymnasieskolan och som minst ska uppfyllas.

De ungdomar som tillhör målgruppen för gymnasiesärskolan har rätt att bli mottagna i gymnasiesärskola om utbildningen påbörjas före utgången av det första kalenderhalvåret det år de fyller 20 år.

23 §²⁷

Som betyg för godkända resultat på en kurs ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. *Betyg ska sättas med hjälp av de kunskapskrav som har föreskrivits för en kurs.*

Som betyg för godkända resultat på en kurs ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E.

Vid betygssättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för kursen och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

För den elev som inte har uppnått kraven för betyget E, ska betyg inte sättas.

För den elev som inte har uppfyllt betygskriterierna för betyget E, ska betyg inte sättas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* föreskrifter om kunskapskrav.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om betygskriterier.

25 §²⁸

Om det finns särskilda skäl, får det vid betygssättningen bortses från enstaka delar av kunskaps-

Om det finns särskilda skäl, får det vid betygssättningen bortses från enstaka delar av betygs-

²⁶ Senaste lydelse 2012:109.

²⁷ Senaste lydelse 2012:109.

²⁸ Senaste lydelse 2012:109.

kraven. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska nå ett visst kunskapskrav. En utvecklingsstörning får dock bara beaktas om det finns synnerliga skäl. De kunskapskrav som rör säkerhet och de som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter ska dock alltid uppfyllas.

kriterierna. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska uppfylla betygskriterierna för ett visst betyg.

En utvecklingsstörning får beaktas vid betygssättningen bara om det finns synnerliga skäl.

Trots vad som anges i första och andra styckena ska sådana delar av betygskriterierna som rör säkerhet eller som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter alltid uppfyllas.

26 a §²⁹

Betyg ska inte sättas på ämnesområden. För ämnesområdena ska det finnas *kravnivåer*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om *kravnivåer*.

Betyg ska inte sättas på ämnesområden. För ämnesområdena ska det finnas *kriterier för bedömning av kunskaper*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om *kriterier för bedömning av kunskaper*.

20 kap.

37 §³⁰

Betyg på kurser i utbildning på grundläggande nivå, i särskild utbildning på grundläggande nivå och i svenska för invandrare ska grundas på en bedömning av elevens kunskaper i förhållande till uppställda kunskapskrav i kursplaner. Betyg på kurser i utbildning på gymnasial nivå och i särskild utbildning på gymnasial nivå ska

Vid betygssättning på en kurs inom utbildning på grundläggande nivå, särskild utbildning på grundläggande nivå eller utbildning i svenska för invandrare ska läraren göra en bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för kursen. För att eleven ska få betyget Godkänt ska samtliga

²⁹ Senaste lydelse 2018:749.

³⁰ Senaste lydelse 2020:446.

grundas på en bedömning av elevens kunskaper i förhållande till uppställda kunskapskrav i ämnesplaner.

kriterier för detta betyg vara uppfyllda.

Vid betygssättning på en kurs inom utbildning på gymnasial nivå eller särskild utbildning på gymnasial nivå ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för kursen och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Kunskapskrav ska finnas för varje kurs där betyg ska sättas.

Betygskriterier ska finnas för varje kurs där betyg ska sättas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om *kunskapskrav*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om *betygskriterier*.

38 §³¹

Om det finns särskilda skäl, får det vid betygssättningen bortses från *enstaka kunskapskrav eller från enstaka delar av sådana krav*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst *kunskapskrav*.

Om det finns särskilda skäl, får det vid betygssättningen bortses från *enstaka delar av betygskriterierna*. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna *uppfylla betygskriterierna för ett visst betyg*.

Vid betygssättning inom särskild utbildning på grundläggande och gymnasial nivå får en utvecklingsstörning *bara* beaktas om det finns synnerliga skäl.

Vid betygssättning inom särskild utbildning på grundläggande och gymnasial nivå får en utvecklingsstörning beaktas *bara* om det finns synnerliga skäl.

Trots vad som anges i första och andra styckena ska *de kunskapskrav* som rör säkerhet *och de* som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter alltid uppfyllas.

Trots vad som anges i första och andra styckena ska *sådana delar av betygskriterierna* som rör säkerhet *eller* som hänvisar till lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter alltid uppfyllas.

³¹ Senaste lydelse 2020:446.

40 §³²

Den som är bosatt i landet och vill ha betyg från kommunal vuxenutbildning ska ha möjlighet att genomgå provning i alla kurser som det sätts betyg på och i komvuxarbete. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg på kursen, komvuxarbetet, ett gymnasiearbete eller ett gymnasiesärskolearbete. Den som är elev i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan får dock inte genomgå provning i en kurs, *ett gymnasiearbete eller ett gymnasiesärskolearbete* om eleven har fått minst betyget E på kursen, *gymnasiearbetet eller gymnasiesärskolearbetet*.

Provning får göras bara hos en huvudman som anordnar den aktuella kursen eller, när det gäller komvuxarbete, utbildning inom det kunskapsområde som komvuxarbetet avser.

Med provning i en kurs avses en bedömning av kunskaper *i förhållande till uppställda kunskapskrav i kursplaner eller ämnesplaner*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om provning.

Den som är bosatt i landet och vill ha betyg från kommunal vuxenutbildning ska ha möjlighet att genomgå provning i alla kurser som det sätts betyg på och i komvuxarbete. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg på kursen, komvuxarbetet, ett gymnasiearbete eller ett gymnasiesärskolearbete. Den som *fortfarande* är elev i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan får dock inte genomgå provning i en kurs om eleven *tidigare* har fått minst betyget E på kursen. *Eleven får inte heller genomgå provning i ett komvuxarbete om eleven tidigare har fått betyget E på ett gymnasiearbete eller ett gymnasiesärskolearbete*.

Med provning i en kurs avses en bedömning av kunskaper *som resulterar i ett betyg som sätts i enlighet med bestämmelserna om betyg och betygssättning i 35–37 och 38 §§*.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2022.

³² Senaste lydelse 2020:447.

2 Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)

Härigenom föreskrivs i fråga om skollagen (2010:800)

dels att 15 kap. 22, 24 och 25 a §§, 16 kap. 21, 23, 24, 27 och 28 §§, 17 a kap. 11, 12 och 14 §§, 18 kap. 22 och 23 §§, 19 kap. 4, 16, 22, 24 och 25 §§, 20 kap. 1, 5, 6, 9, 19 e, 35, 37, 37 a, 39, 40 och 44 §§, 21 kap. 6 § och rubrikerna närmast före 16 kap. 21 §, 17 a kap. 11 §, 19 kap. 22 § och 20 kap. 5 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas åtta nya paragrafer, 15 kap. 22 a §, 18 kap. 22 a § och 20 kap. 5 a, 35 a, 35 b, 40 a, 40 b och 41 a §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 kap.

22 §¹

Betyg ska sättas
– på varje avslutad kurs,
– efter genomfört gymnasiearbete och examensarbete, och
– i grundskolans ämnen i de fall undervisning i dessa får förekomma i gymnasieskolan.

Betyg ska sättas i ämnen. Betyg ska sättas när ett ämne är avslutat. Om ett ämne består av flera nivåer ska betyg sättas efter varje avslutad nivå i ämnet.

När ett godkänt betyg sätts på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer ska betyget anses omfatta lägre nivåer i ämnet och ersätta betyg som har satts på sådana nivåer.

Betyg ska också sättas

1. efter genomfört gymnasiearbete och examensarbete, och
2. i grundskolans ämnen i de fall undervisning i dessa får förekomma i gymnasieskolan.

Regeringen får meddela föreskrifter om hur betygssättningen ska gå till. Föreskrifterna får innebära undantag från bestämmelsen i 3 kap. 16 § om vem som beslutar om betyg.

22 a §

Regeringen får meddela föreskrifter om hur betygssättningen ska gå till. Föreskrifterna får innebära undantag från bestämmelsen i

¹ Senaste lydelse 2014:530.

3 kap. 16 § om vem som beslutar om betyg.

Lydelse enligt förslag i avsnitt 2.1 *Föreslagen lydelse*

24 §²

Som betyg för godkända resultat på en kurs ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. Betyg för icke godkänt resultat betecknas med F.

Vid betygssättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för kursen och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om betygskriterier.

Nuvarande lydelse

Som betyg för godkända resultat i ett ämne ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. Betyg för icke godkänt resultat betecknas med F.

Vid betygssättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Föreslagen lydelse

25 a §³

Vid betygssättning i en kurs som det ges ett nationellt prov i ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl.

Vid betygssättning i ett ämne på en nivå som det ges ett nationellt prov i ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl.

16 kap.

Ämnen, gymnasiearbete och kurser

Ämnen, nivåer i ämnen och gymnasiearbete

² Senaste lydelse 2021:000.

³ Senaste lydelse 2017:1104.

21 §

För varje ämne ska det finnas en ämnesplan.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* föreskrifter om ämnesplaner.

För varje ämne ska det finnas en ämnesplan. *Om det finns särskilda skäl får flera ämnen ha en gemensam ämnesplan.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om ämnesplaner.

23 §

Utbildningen inom varje ämne ges i form av en eller flera kurser.

För varje *kurs* ska det anges hur många gymnasiepoäng som *kursen* omfattar.

Ett ämne består av en eller flera nivåer.

För varje *nivå* ska det anges hur många gymnasiepoäng som *nivån* omfattar.

24 §

Har en elev efter avslutad *kurs* eller genomfört gymnasiearbete fått lägst betyget E, är huvudmannen inte skyldig att erbjuda ytterligare utbildning av samma slag, om inte annat följer av föreskrifter *meddelade* med stöd av andra stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att få *påbörja en kurs* och att få gå om *en kurs*.

Har en elev efter *en avslutad nivå i ett ämne* eller *ett* genomfört gymnasiearbete fått lägst betyget E, är huvudmannen inte skyldig att erbjuda ytterligare utbildning av samma slag, om inte annat följer av föreskrifter *som har meddelats* med stöd av andra stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att *en elev ska få*

1. *börja läsa ett ämne eller en viss nivå i ett ämne, och*
2. *läsa ett ämne eller en viss nivå i ett ämne på nytt.*

27 §

Yrkesexamen ska utfärdas om en elev som avses i 26 § har godkända betyg på en utbildning som omfattar minst 2 250 gymnasiepoäng och som innefattar

1. *en eller flera kurser i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik om sammanlagt 100 gymnasiepoäng i varje ämne, och*
2. *gymnasiearbetet.*

Yrkesexamen ska utfärdas om en elev som avses i 26 § har godkända betyg på en utbildning som omfattar minst 2 250 gymnasiepoäng och som innefattar *minst 100 gymnasiepoäng i vart och ett av ämnena*

1. *svenska eller svenska som andraspråk,*
2. *engelska, och*
3. *matematik.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* föreskrifter om vilka *kurser* i de ämnen som anges i första stycket 1 som ska vara godkända och om andra *kurser* som ska ingå i de godkända betygen för respektive yrkesprogram.

Även gymnasiearbetet ska ingå i de godkända betygen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om

1. vilka *nivåer* i de ämnen som anges i första stycket som ska *ingå i de godkända betygen för respektive yrkesprogram*, och

2. vilka *andra ämnen och vilka nivåer i dessa* som ska ingå i de godkända betygen för respektive yrkesprogram.

28 §

Högskoleförberedande examen ska utfärdas om en elev som avses i 26 § har godkända betyg på utbildning som omfattar minst 2 250 gymnasiepoäng och som innefattar *en eller flera kurser i*

1. svenska eller svenska som andraspråk *om sammanlagt 300 gymnasiepoäng*,

2. engelska *om sammanlagt 200 gymnasiepoäng*, och

3. matematik *om sammanlagt 100 gymnasiepoäng*.

Gymnasiearbetet ska ingå i de godkända betygen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* föreskrifter om vilka *kurser* i de ämnen som anges i första stycket som ska vara godkända.

Högskoleförberedande examen ska utfärdas om en elev som avses i 26 § har godkända betyg på utbildning som omfattar minst 2 250 gymnasiepoäng och som innefattar *minst*

1. *300 gymnasiepoäng i ämnena svenska eller svenska som andraspråk*,

2. *200 gymnasiepoäng i ämnet engelska*, och

3. *100 gymnasiepoäng i ämnet matematik*.

Även gymnasiearbetet ska ingå i de godkända betygen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om vilka *nivåer* i de ämnen som anges i första stycket som ska *ingå i de godkända betygen*.

17 a kap.

Ämnen och kurser

För varje ämne ska det finnas en ämnesplan.

Ämnen och nivåer i ämnen⁴

11 §⁵

För varje ämne ska det finnas en ämnesplan. *Om det finns särskilda*

⁴ Senaste lydelse 2014:530.

⁵ Senaste lydelse 2014:530.

skäl får flera ämnen ha en gemensam ämnesplan.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* föreskrifter om ämnesplaner.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om ämnesplaner.

12 §⁶

Utbildningen inom varje ämne ges i form av en eller flera kurser.

För varje *kurs* ska det anges hur många gymnasiepoäng som *kursen* omfattar.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att få *påbörja en kurs*.

Ett ämne består av en eller flera nivåer.

För varje *nivå* ska det anges hur många gymnasiepoäng som *nivån* omfattar.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att *en elev ska få börja läsa ett ämne eller en viss nivå i ett ämne*.

14 §⁷

Har en elev efter avslutad *kurs* eller genomfört examensarbete fått lägst betyget E, är huvudmannen inte skyldig att erbjuda ytterligare utbildning av samma slag, om inte annat följer av föreskrifter *meddelade* med stöd av andra stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att få *gå om en kurs*.

Har en elev efter *en avslutad nivå i ett ämne* eller *ett genomfört examensarbete* fått lägst betyget E, är huvudmannen inte skyldig att erbjuda ytterligare utbildning av samma slag, om inte annat följer av föreskrifter *som har meddelats* med stöd av andra stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att *en elev ska få läsa ett ämne eller en viss nivå i ett ämne på nytt*.

18 kap.

22 §⁸

På de nationella programmen ska betyg sättas *på varje avslutad kurs* och efter genomfört gymnasiesärskolearbete.

På de nationella programmen ska betyg sättas *i ämnen* och efter genomfört gymnasiesärskolearbete. *Betyg ska sättas när ett ämne är avslutat. Om ett ämne består av flera nivåer ska betyg sättas efter varje avslutad nivå i ämnet.*

⁶ Senaste lydelse 2014:530.

⁷ Senaste lydelse 2014:530.

⁸ Senaste lydelse 2018:749.

Om en elev på ett individuellt program har läst *en kurs* i ett ämne enligt 19 kap. 15 §, ska betyg sättas när *kursen* är avslutad.

Om en elev har läst *en kurs* enligt gymnasieskolans ämnesplan ska, i stället för vad som föreskrivs i 23–26 §§, betyg sättas enligt bestämmelserna i 15 kap. 22–27 §§ om betygssättning i gymnasieskolan.

Regeringen får meddela föreskrifter om hur betygssättningen ska gå till. Föreskrifterna får innebära undantag från bestämmelsen i 3 kap. 16 § om vem som beslutar om betyg.

Om en elev på ett individuellt program har läst ett ämne enligt 19 kap. 15 §, ska betyg sättas när *ämnet* är avslutat. *Om ämnet består av flera nivåer ska betyg sättas efter varje avslutad nivå i ämnet.*

När ett betyg sätts på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer ska betyget anses omfatta lägre nivåer i ämnet och ersätta betyg som har satts på sådana nivåer.

Om en elev har läst *ett ämne* enligt gymnasieskolans ämnesplan ska, i stället för vad som föreskrivs i 23–26 §§, betyg sättas enligt bestämmelserna i 15 kap. 22–27 §§ om betygssättning i gymnasieskolan.

22 a §

Regeringen får meddela föreskrifter om hur betygssättningen ska gå till. Föreskrifterna får innebära undantag från bestämmelsen i 3 kap. 16 § om vem som beslutar om betyg.

Lydelse enligt förslag i avsnitt 2.1

Föreslagen lydelse

23 §⁹

Som betyg för godkända resultat på *en kurs* ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E.

Vid betygssättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för *kursen* och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska

Som betyg för godkända resultat i *ett ämne* ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E.

Vid betygssättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på *den aktuella nivån i ämnet* i förhållande till de betygskriterier som gäller för *ämnet som helhet* och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens

⁹ Senaste lydelse 2021:000.

dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg. kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

För den elev som inte har uppfyllt betygsriterierna för betyget E, ska betyg inte sättas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om betygsriterier.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 kap.

4 §¹⁰

För de elever på nationella program som ska erbjudas modersmålsundervisning ska modersmål *finnas som ämne.*

För de elever på nationella program som ska erbjudas modersmålsundervisning ska *varje språk som ska erbjudas som modersmål vara ett eget ämne.*

16 §¹¹

För de elever på individuella program som ska erbjudas modersmålsundervisning ska modersmål *finnas som ämne.*

För de elever på individuella program som ska erbjudas modersmålsundervisning ska *varje språk som ska erbjudas som modersmål vara ett eget ämne.*

Ämnesplaner,
ämnesområdesplaner,
gymnasiesärskolearbete och
kurser

Ämnen, nivåer i ämnen,
ämnesområden och
gymnasiesärskolearbete

22 §¹²

För varje ämne ska det finnas en ämnesplan. För varje ämnesområde ska det finnas en ämnesområdesplan.

För varje ämne ska det finnas en ämnesplan. *Om det finns särskilda skäl får flera ämnen ha en gemensam ämnesplan.* För varje ämnesområde ska det finnas en ämnesområdesplan.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* föreskrifter om ämnesplaner och ämnesområdesplaner.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om ämnesplaner och ämnesområdesplaner.

¹⁰ Senaste lydelse 2012:109.

¹¹ Senaste lydelse 2012:109.

¹² Senaste lydelse 2012:109.

24 §¹³

Utbildningen inom varje ämne ges i form av en eller flera kurser. Ett ämne består av en eller flera nivåer.

För varje kurs ska det anges hur många gymnasiesärskolepoäng kursen omfattar. För varje nivå ska det anges hur många gymnasiesärskolepoäng som nivån omfattar.

25 §¹⁴

Har en elev efter avslutad kurs eller genomfört gymnasiesärskolearbete fått lägst betyget E, är huvudmannen inte skyldig att erbjuda ytterligare utbildning av samma slag, om inte annat följer av föreskrifter som har meddelats med stöd av andra stycket. Har en elev efter en avslutad nivå i ett ämne eller ett genomfört gymnasiesärskolearbete fått lägst betyget E, är huvudmannen inte skyldig att erbjuda ytterligare utbildning av samma slag, om inte annat följer av föreskrifter som har meddelats med stöd av andra stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att få påbörja en kurs och att få gå om en kurs. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att en elev ska få

1. börja läsa ett ämne eller en viss nivå i ett ämne, och
2. läsa ett ämne eller en viss nivå i ett ämne på nytt.

20 kap.1 §¹⁵

- I detta kapitel finns
- allmänna bestämmelser (2–9 §§),
 - bestämmelser om kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på grundläggande nivå (10–15 §§),
 - bestämmelser om kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå (16–23 §§),
 - bestämmelser om kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (24–33 §§),
 - bestämmelser om betyg (34–41 §§),
 - bestämmelser om validering (42 och 43 §§), och
 - bestämmelser om intyg (44 och 45 §§).

Kurser och gymnasiepoäng

Kurser, ämnen och gymnasiepoäng

¹³ Senaste lydelse 2012:109.

¹⁴ Senaste lydelse 2012:109.

¹⁵ Senaste lydelse 2020:446.

5 §¹⁶

Utbildningen bedrivs i form av kurser. *Utbildningen* på gymnasial nivå och *den särskilda utbildningen* på gymnasial nivå bedrivs även i form av ett komvuxarbete.

På gymnasial nivå *betecknas kursernas* och *komvuxarbetets omfattning* med gymnasiepoäng.

Inom särskild utbildning på gymnasial nivå *betecknas kursernas* och *komvuxarbetets omfattning* med gymnasiesärskolepoäng.

Utbildning på grundläggande nivå, särskild utbildning på grundläggande nivå och utbildning i svenska för invandrare bedrivs i form av kurser. *Utbildning* på gymnasial nivå och *särskild utbildning* på gymnasial nivå bedrivs i form av

1. ämnen, och
2. ett komvuxarbete.

Ett ämne består av en eller flera nivåer.

På gymnasial nivå *anges omfattningen av nivåerna i ämnen* och *komvuxarbetet* med gymnasiepoäng.

Inom särskild utbildning på gymnasial nivå *anges omfattningen av nivåerna i ämnen* och *komvuxarbetet* med gymnasiesärskolepoäng.

5 a §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att utbildning på gymnasial nivå och särskild utbildning på gymnasial nivå där betyg inte sätts får bedrivas i form av kurser.

6 §¹⁷

För varje kurs ska det finnas en kursplan när det gäller utbildning på grundläggande nivå och särskild utbildning på grundläggande nivå. För varje ämne ska det finnas en ämnesplan när det gäller utbildning på gymnasial nivå och särskild utbildning på gymnasial nivå.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om kursplaner, ämnesplaner, gymnasiepoäng och gymnasiesärskolepoäng. Sådana föreskrifter får innebära att kursplaner

För varje kurs i utbildning på grundläggande nivå och i särskild utbildning på grundläggande nivå ska det finnas en kursplan. För varje ämne i utbildning på gymnasial nivå och i särskild utbildning på gymnasial nivå ska det finnas en ämnesplan. Om det finns särskilda skäl får flera ämnen ha en gemensam ämnesplan.

¹⁶ Senaste lydelse 2020:447.

¹⁷ Senaste lydelse 2020:447.

eller ämnesplaner inte ska finnas eller att gymnasiepoäng eller gymnasie-särskolepoäng inte ska beräknas för vissa kurser.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får också meddela föreskrifter om mål för komvuxarbetet.

9 §¹⁸

Den som har antagits till en kurs har rätt att fullfölja kursen.

Den som har antagits till en kurs har rätt att fullfölja utbildningen på kursen. *Den som har antagits till en viss nivå i ett ämne har rätt att fullfölja utbildningen på den aktuella nivån.*

Huvudmannen får dock besluta att utbildningen på kursen ska upphöra, om eleven saknar förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen eller *annars* inte gör tillfredsställande framsteg.

Huvudmannen får dock besluta att utbildningen på kursen *eller den aktuella nivån i ämnet* ska upphöra för en elev, om eleven saknar förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen eller *av annan anledning* inte gör tillfredsställande framsteg.

Den vars utbildning på grundläggande nivå eller särskilda utbildning på grundläggande nivå har upphört enligt andra stycket ska på nytt beredas sådan utbildning, om det finns särskilda skäl för det. Den vars utbildning på gymnasial nivå eller särskilda utbildning på gymnasial nivå har upphört enligt andra stycket får på nytt beredas sådan utbildning, om det finns särskilda skäl för det.

Den vars utbildning i svenska för invandrare har upphört enligt andra stycket eller som frivilligt avbrutit sådan utbildning ska på nytt beredas sådan utbildning, om det finns särskilda skäl för det.

Utbildningen får avbrytas även enligt bestämmelserna i 5 kap. 17–20 §§.

19 e §¹⁹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka *kurser* som omfattas av rätten att delta i utbildning enligt 19 a och 19 b §§.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka *ämnen och vilka nivåer i dessa ämnen* som omfattas av rätten att delta i utbildning enligt 19 a och 19 b §§.

35 §²⁰

Betyg ska sättas på varje avslutad kurs och efter genomfört komvuxarbete.

I utbildning på grundläggande nivå, särskild utbildning på grundläggande nivå och utbildning i svenska för invandrare ska betyg sättas på varje avslutad kurs.

¹⁸ Senaste lydelse 2020:446.

¹⁹ Senaste lydelse 2016:1184.

²⁰ Senaste lydelse 2020:447.

Inom den del av den särskilda utbildningen på grundläggande nivå som motsvarar träningskolan inom grundsärskolan ska betyg inte sättas. Efter en avslutad kurs ska i stället ett intyg utfärdas om att eleven har deltagit i kursen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om betygssättning och om komvuxarbetet i övrigt. Sådana föreskrifter får innebära att betyg inte ska sättas på vissa kurser.

35 a §

I utbildning på gymnasial nivå och särskild utbildning på gymnasial nivå ska betyg sättas i ämnen. Betyg ska sättas när ett ämne är avslutat. Om ett ämne består av flera nivåer ska betyg sättas efter varje avslutad nivå i ämnet.

När ett godkänt betyg sätts på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer ska betyget anses omfatta lägre nivåer i ämnet och ersätta betyg som har satts på sådana nivåer. Detta gäller även om betygen på de lägre nivåerna har satts inom gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan.

Betyg ska också sättas efter genomfört komvuxarbete.

35 b §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om betygssättning och om komvuxarbetet i övrigt. Sådana föreskrifter får innebära att betyg inte ska sättas på vissa kurser.

Lydelse enligt förslag i avsnitt 2.1 Föreslagen lydelse

37 §²¹

Vid betygssättning på en kurs inom utbildning på grundläggande *Vid betygssättning på en kurs ska läraren göra en bedömning av*

²¹ Senaste lydelse 2021:000.

nivå, särskild utbildning på grundläggande nivå eller utbildning i svenska för invandrare ska läraren göra en bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygsriterier som gäller för kursen. För att eleven ska få betyget Godkänt ska samtliga kriterier för detta betyg vara uppfyllda.

Vid betygssättning *på en kurs inom utbildning på gymnasial nivå eller särskild utbildning på gymnasial nivå* ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygsriterier som gäller för kursen och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Betygsriterier ska finnas för varje kurs där betyg ska sättas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om betygsriterier.

Nuvarande lydelse

Vid betygssättning i en kurs som det ges ett nationellt prov i ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl.

Om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i en kurs på grund av elevens bristande deltagande, ska betyg inte sättas på kursen.

elevens kunskaper i förhållande till de betygsriterier som gäller för kursen. För att eleven ska få betyget Godkänt ska samtliga kriterier för detta betyg vara uppfyllda.

Vid betygssättning *i ett ämne* ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper *på den aktuella nivån i ämnet* i förhållande till de betygsriterier som gäller för *ämnet som helhet* och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Betygsriterier ska finnas för varje kurs *och ämne* där betyg ska sättas.

Föreslagen lydelse

37 a §²²

Vid betygssättning i en kurs som det ges ett nationellt prov i ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. *Detsamma gäller vid betygssättning i ett ämne på en nivå som det ges ett nationellt prov i.* Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl.

39 §²³

Om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i en kurs *eller på en viss nivå i ett ämne* på grund av elevens bristande del-

²² Senaste lydelse 2017:1104.

²³ Senaste lydelse 2015:482.

tagande, ska betyg inte sättas på kursen *eller nivån*.

Lydelse enligt förslag i avsnitt 2.1 *Föreslagen lydelse*

40 §²⁴

Den som är bosatt i landet och vill ha betyg från *kommunal vuxenutbildning* ska ha möjlighet att genomgå provning i alla kurser som det sätts betyg på *och i komvuxarbete*. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg på kursen, *komvuxarbetet, ett gymnasiearbete eller ett gymnasiesärskolearbete*. Den som fortfarande är elev i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan får dock inte genomgå provning i en kurs om eleven tidigare har fått minst betyget E på kursen. Eleven får inte heller genomgå provning i ett komvuxarbete om eleven tidigare har fått betyget E på ett gymnasiearbete eller ett gymnasiesärskolearbete.

Provning får göras bara hos en huvudman som anordnar den aktuella kursen *eller, när det gäller komvuxarbete, utbildning inom det kunskapsområde som komvuxarbetet avser*.

Med provning i en kurs avses en bedömning av kunskaper som resulterar i ett betyg som sätts i enlighet med bestämmelserna om betyg och betygssättning i 35–37 och 38 §§.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om provning.

Nuvarande lydelse

Den som är bosatt i landet och vill ha betyg från *utbildning på grundläggande nivå, särskild utbildning på grundläggande nivå eller utbildning i svenska för invandrare* ska ha möjlighet att genomgå provning i alla kurser som det sätts betyg på. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg på kursen.

Provning *i en kurs* får göras bara hos en huvudman som anordnar den aktuella kursen.

Föreslagen lydelse

40 a §

Den som är bosatt i landet och vill ha betyg från *utbildning på gymnasial nivå eller särskild utbildning på gymnasial nivå* ska ha möjlighet att genomgå provning

²⁴ Senaste lydelse 2021:000.

i alla ämnen som det sätts betyg i och på samtliga nivåer i dessa ämnen. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg i ämnet och även om betyget omfattar den nivå i ämnet som prövningen gäller. Den som fortfarande är elev i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan får dock inte genomgå prövning på en viss nivå i ett ämne om eleven tidigare har fått minst betyget E på den nivån.

Prövning i ett ämne får göras bara hos en huvudman som anordnar utbildning i ämnet på den nivå som prövningen gäller.

Med prövning i ett ämne avses en bedömning av kunskaper på den nivå i ämnet som prövningen gäller som resulterar i ett betyg som sätts i enlighet med bestämmelserna om betyg och betygssättning i 35–37 och 38 §§.

40 b §

Den som är bosatt i landet och vill ha betyg från utbildning på gymnasial nivå eller särskild utbildning på gymnasial nivå ska ha möjlighet att genomgå prövning i komvuxarbete. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg på komvuxarbetet, ett gymnasiearbete eller ett gymnasiesärskolearbete. Den som fortfarande är elev i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan får dock inte genomgå prövning i ett komvuxarbete om eleven tidigare har fått betyget E på ett gymnasiearbete eller ett gymnasiesärskolearbete.

Prövning i komvuxarbete får göras bara hos en huvudman som anordnar utbildning inom det kunskapsområde som komvuxarbetet avser.

41 a §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regerings-

formen meddela ytterligare föreskrifter om prövning.

44 §²⁵

Den som genomgått en kurs i kommunal vuxenutbildning och vill få sina kunskaper dokumenterade på annat sätt än genom betyg ska få ett intyg.

Den som genomgått en kurs i kommunal vuxenutbildning och vill få sina kunskaper dokumenterade på annat sätt än genom betyg ska få ett intyg. *Detsamma gäller den som har genomgått utbildning på en eller flera nivåer i ett ämne.*

Huvudmannen ansvarar för att eleverna informeras om möjligheten att få ett intyg.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att intyg alltid ska utfärdas efter vissa kurser eller viss utbildning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att intyg alltid ska utfärdas efter vissa kurser, *vissa ämnen* eller viss utbildning.

21 kap.

6 §²⁶

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får i fråga om gymnasieskolan och gymnasiesärskolan meddela föreskrifter om

1. i vilka *kurser* som fjärrundervisning får användas,

1. i vilka *ämnen och nivåer i dessa ämnen* som fjärrundervisning får användas,

2. elevgruppernas storlek när fjärrundervisning används, och

3. i vilken omfattning fjärrundervisning får användas.

1. Denna lag träder i kraft den 15 juli 2022.

2. Lagen tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

3. För utbildning i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska äldre bestämmelser fortfarande gälla i fråga om utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025. För kommunal vuxenutbildning ska äldre bestämmelser fortfarande gälla i fråga om kurser som har påbörjats före den 1 juli 2025.

4. Utbildning inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå som har påbörjats före den 1 juli 2025 ska dock efter den 30 juni 2030 fullföljas enligt de bestämmelser som gäller för utbildning som har påbörjats efter den 30 juni 2025.

5. Den som har påbörjat utbildning inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå eller kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå före den 1 juli

²⁵ Senaste lydelse 2015:482.

²⁶ Senaste lydelse 2020:605.

2025 får senast den 30 juni 2030 genomgå prövning inom kommunal vuxenutbildning enligt bestämmelserna i 20 kap. 40 § i den äldre lydelsen. Prövning i en kurs får då göras bara hos en huvudman som erbjuder utbildning i ett ämne på en nivå som motsvarar den kurs som prövningen gäller.

6. En gymnasieexamen enligt 16 kap. 26–28 §§ och en gymnasieingenjörsexamen enligt 17 a kap. 15 § som utfärdas efter den 30 juni 2025 får, utöver betyg i ämnen, innehålla betyg som satts på kurser enligt de äldre bestämmelserna.

7. Om en elev har fått ett godkänt betyg på en kurs i ett ämne inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå eller kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå enligt de äldre bestämmelserna, ska ett godkänt betyg som eleven får på en nivå i samma ämne före den 1 juli 2030 omfatta bara lägre nivåer i ämnet som inte motsvaras av den kurs som eleven har fått godkänt betyg på.

8. Om en elev har fått betyg på en kurs i ett ämne inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå eller kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå enligt de äldre bestämmelserna, ska ett godkänt betyg som eleven får på en nivå i samma ämne efter den 30 juni 2030 ersätta betyget på kursen. Detta gäller dock endast om den aktuella kursen motsvarar någon eller några av de nivåer som omfattas av betyget i ämnet.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens

Häri genom föreskrivs att 8 kap. 3 § lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens ska ha följande lydelse.

8 kap.

3 §¹

Gymnasieskola eller kommunal vuxenutbildning, där eleven *går en nationell kurs* som har varit föremål för samråd mellan de myndigheter som regeringen bestämmer, är inte skyldig att ha tillstånd.

Huvudmannen för en gymnasieskola eller kommunal vuxenutbildning, där eleven läser ett ämne som innefattar utbildning för yrkesförarkompetens och som har varit föremål för samråd mellan de myndigheter som regeringen bestämmer, är inte skyldig att ha tillstånd.

-
1. Denna lag träder i kraft den 15 juli 2022.
 2. Lagen tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.
 3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för utbildning inom gymnasieskolan som har påbörjats före den 1 juli 2025. För kommunal vuxenutbildning ska äldre bestämmelser fortfarande gälla i fråga om kurser som har påbörjats före den 1 juli 2025.

¹ Senaste lydelse 2010:872.